زلی او گولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

ketabton.com - The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

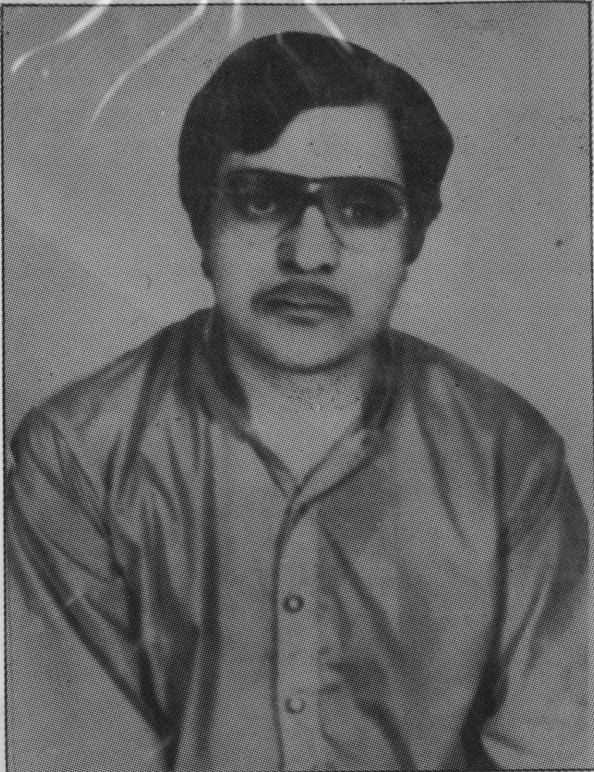

امان

د امان کتاب له خپرونو څخه

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

ږلۍ او ګولۍ

وینا وال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

ketabton.com - The Digital Library

- د کتاب نوم : بلها او گوڼې
- وینا وال : حبیب الله رفیع
- د چاپ کال : ۱۳۶۷
- خطاط : شاه محمود پتنگ نقشبندي

ketabton.com - The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

ترون

د هغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په مېړانه د ګولیو په بڼلیو ورګډ شول

خو

خپل ناولي دښمن ته یې سرونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

ketabton.com - The Digital Library

لړ

سریزه	۱
د استاد پژواک لیکنه	۳
د ښاغلي پسرلي لیکنه	۱۱
د ښاغلي روحاني لیکنه	۱۴
د ښاغلي تنکیال لیکنه	۱۷
د ښاغلي جهاني شعر	۲۱
د ښاغلي نوري شعر	۲۵
خپلې خبرې	۳۱
لویه خدایه!	۴۷
د ملي څېره	۴۸
ژړا	۵۰
د حق کور	۵۱
د اختر ورځ	۵۸
زما جرم	۶۴
غزل	۶۵
منزل	۶۶

افغان	۶۸
سور خزان	۶۹
آبادي	۷۴
د استقلال لمن	۷۵
وینې	۷۶
مېړانه	۷۷
د اختر دعا	۷۹
زندان	۸۱
سلسلې	۸۲
د پلار پر لار	۸۳
لوی هوس	۸۳
د کمونیزم څېره	۸۴
خبرې نه کوي	۹۰
د خره مینه	۹۱
د آزادۍ شیبې	۹۲
د نور څلي	۹۳

ketabton.com - The Digital Library

له ما خوښي له ما طرب مه غواړئ	۹۴
مې - بې	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
دوېنو باران	۱۰۱
دولت که دو، لت	۱۰۲
زحمت کَش او زحمت کُش	۱۰۲
راسره وټپل	۱۰۳
اکسا، کام، خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوڼي مار	۱۰۸
رجیم	۱۰۸
دوېنو بهیر	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زیری	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پخه لار	۱۲۸
د ښاروی ګوند ترانه	۱۲۹
وینه او مینه	۱۳۰
سالنګ که سالنه	۱۳۲
کمونستی	۱۳۳
دوینو رنګ	۱۳۴
سرونه ګول	۱۳۶
للون	۱۳۷
دا وطن	۱۳۸
د شهید وینه	۱۴۰
څه ونه وایې؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د ښمال له خوا ښمال دی	۱۴۳
ستالین او امین	۱۴۷
توقفگاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبیر	۱۵۰
غوږ بدلی رې افغانستان	۱۵۱
دردانې	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

درزونه	۱۵۹	بل جهان	۱۸۸
عقد	۱۶۰	مجاهد، مهاجر	۱۸۹
د اتفاق صف	۱۶۰	زما قاتله	۱۹۰
زندان	۱۶۱	د ملت لښکر	۱۹۱
جوړه	۱۶۲	غلامي	۱۹۱
سیلانی	۱۶۳	د محبوب غیږ	۱۹۲
پوړ	۱۶۴	غزل	۱۹۳
د سپېدو خط	۱۶۵	ملی ماتم	۱۹۴
بریټ نف	۱۶۶	وطن پلوري	۱۹۵
وینې	۱۶۷	تکل	۱۹۵
انجام	۱۶۸	راز	۱۹۶
اوس پوهې شو	۱۷۰	لوړ سرونه	۱۹۷
نرګائیږی	۱۸۲	تصویر	۱۹۸
ردیف بندگی	۱۸۳	د مور غیږ	۱۹۹
نوی دام	۱۸۴	بریالی پاڅون	۲۰۰
د مسافر جنازه	۱۸۵	اسیر	۲۰۴
سپېدې	۱۸۶	د زړه غوښتنه	۲۰۵
د باغ	۱۸۷	کربلاته سلام	۲۰۶

ketabton.com - The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸	چار بیته	۲۳۷
د یلدا شپه	۲۰۸	د ننګ تاریخ	۲۳۹
پیغام	۲۰۹	سوی مسری	۲۴۰
عمر	۲۱۶	د نیل پر غاړه	۲۴۱
لوړې شملې	۲۱۷	د وحشت غېږ	۲۴۸
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸	خرس مرګي	۲۴۹
د ایمان زور	۲۲۰	د اقتدار جنګ	۲۴۹
شهیدانو	۲۲۰	نور هین	۲۵۰
چېرته ولاړ شم؟	۲۲۱	امتحان	۲۵۱
د تاریخ غبرګوت	۲۲۲	د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
د حق لمر	۲۲۵	مقابله	۲۵۳
د ځان مرګ	۲۲۶	تېې غاټول	۲۵۳
د ترو کې په یاد	۲۲۷	د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
د سر سیوری	۲۲۸	فردوس	۲۵۴
غم	۲۲۹	منظوم لیک	۲۵۵
فلکه	۲۳۰	لوی فاتح	۲۵۶
ګران	۲۳۱	دروند غم	۲۵۶
یو لیک	۲۳۶	د بمن	۲۵۷

ketabton.com - The Digital Library

په شینه نه کښې	۲۵۸
پرلیبیا تیری	۲۵۸
د مینې بقاء	۲۵۹
یو هدف	۲۶۰
د روس بچه	۲۶۰
نوې سا	۲۶۱
د زړه قصه	۲۶۲
د زړه کور	۲۶۲
د بهار په لوری	۲۶۳
اصلی رنګ	۲۶۴
دار	۲۶۴
د افغان فخر	۲۶۵
فاصله	۲۶۶
ولایت	۲۶۶
رشته	۲۶۷
د روس بار	۲۶۷
د شهید وینه	۲۶۸
پلی نوم	۲۶۸
صرام	۲۶۹
د سپېدو خنجر	۲۶۹
لفظي بشردوستان	۲۷۰
حراوتونه	۲۷۰
د پژواك پژواك	۲۷۱
آسیا	۲۷۱
قدمونه	۲۷۲
ائتلاف	۲۷۲

ketabton.com - The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وینو ، وېرې او وير سلسله را نښلېدلې ده ، له همغه وخته زما د شعر دنيا هم د اورونو او وينو په حلقه کښې راګيره شوې او د يوه مظلوم ملت د اسويليو او زګېرويو او په عين حال کښې د يوه مغرور ملت د بهادريو او تکبيرونو چيغې په خپله غېږه کښې رانغاړي .

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اورونه او وينونه" نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شريک کړل دوی هم په مينه .واورېدل ، د وسله وال سنګر غازيانو هم ونغوښل او ازانګه يې هم را ورسېدل .

ما په "اورونه او وينونه" باندې د هېواد دلوی مبارز او مجاهد ليکوال او پياوړي شاعر او اديب استاد عبدالرحمن "پژواک" نه نظر غوښتی و، دوی په زهير او ناروغ ځان تکليف وکاله او ارزښتناکه مقدمه يې پرې وليکله ، ما خوښتل دا مقدمه د "اورونه او وينونه" له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د "اورونه او وينونه" تر چاپ وروسته مې د

ketabton.com - The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلی دي او دا مې چې پرې ور زیات کړل یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې ددې مجموعې نوم «بړلی او ګولۍ» کېښود او دا استاد پښواك دا ارځستناګه لیکنه مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې چې په «اوروونه او ویروونه» یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې ورسره ملې کړې او ورسره مې دا اوروونه او ویروونه کتاب د سریزې یوه برخه چې د «اور او ویر داستان» دی.

په دې مجموعه کښې راوړه او دا دي خپل جهادي شعرونه له ۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د «بړلۍ او ګولۍ» په نوم ستاسو درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو ورونو ځې تر بندم او خپل ګله درونډ درد درسره سپکوم!

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

ketabton.com - The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود

بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاك سرمدی یک احساس فطری و ابدیست ، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاك سپرده شود . و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد . این چندگونگی در میان کیان هم هست : آنانیکه بنام شان باید نازید و آنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است .

درود بر ارواح پاك آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه وگرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند ، با دشمن جنگیدند وجز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق و آزادی ، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

ketabton.com - The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند وبا فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوي وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان و نوازندهٔ یتیمان است ، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه افتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاك گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر- افشان او سربازان شهسوار هرکاب او را بر جریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت و بر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخر نامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

ketabton.com - The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت ودر تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ وملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای دردیده راباهم می پیوندد . درینگونه آشنائي حقایق تلخ و دشـــــــــوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند وهمه دست هائیکه همدیگر رامی فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند ، در روح جوانان می بینند که هرچند تنها بر سیمای شان

ketabton.com - The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزل‌های خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که تهوجان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حقیقتی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه او ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهمیدارد زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت‌های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه او ویرونه » مجموعهٔ از مناجات و حماسه های ملی است . باتوکل و ایمان یک جوان مؤمن و باعقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

ketabton.com - The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در «داستان اورو ویر» نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم و نثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ زرد کی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام و تام ملت افغان را در سر تا سر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهر دو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن و برگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژه گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ و دشوار که کار دماغ است متاثر می شود و به آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند و به اصطلاح خوشبین می باید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

ketabton.com - The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. وچون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد، اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد. میگوید:....

زه باوري يم چې دا ګېږي
او ډېر ژر ګېږي ....

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرور هستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود
از شامت بد یکدو دمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تا چشم زنی، باز
خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی
پژواک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادی شیبې» نیز روح آرزومند شاعر

ketabton.com - The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك اوگل‌سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا ودرود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است وآنرا باید در ورای بینش ودانش خویش جستجو کنیم . آیامی توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشک می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید وګلان به وغــــوړيږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهسین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها و امیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیراهنوز زنده هستم وبا

ketabton.com - The Digital Library

پر شکسته بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را با نفس های آخرین خویش پُر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره منداست و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه:

آب بود معنی روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهراست

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند.

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پښتو و شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است. در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند. شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد.

داوګړي پر کړي خدايه!

عبدالرحمن پژواک

مه/۱۹۸۵ واشنگتن

ketabton.com - The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه :

اورونه او ویرونه

د روان جهاد په دوران کښې که شاڼلمو توري توپک ته لاس او سینې ېې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دومره بې تفاوته نه دي پاتې شوي . په زرګونو شعرونه مقالې او په سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد په ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه یې ممکن خپره شوې هم وي . د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات به مو د راتلونکو زمانو کښې په ګوتو ته تلل کېږي لکه څرنګه چې له یوه دېر ستوماڼونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تېرېږو دغه شان ادبیات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره ډېر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډېرې غني وي . تراوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډېره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د جهادي شعرونو مجموعه ده چې د « اورونه او ویرونه » په نوم خپره شوې ده . رفیع صاحب

ketabton.com - The Digital Library

یو تکړه لیکوال - بنه محقق او حساس شاعر دی، چې پښتنو ګلوي قرېي ضرورت نشتنه او لنډ به یې د کتاب پاملې سره واړوو « اوروښه او ویرونه » په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړه قطع په درې ورو سلتیو وړ څو کښې چاپ شوی دی. کتاب دا شعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی : نظمونه، آزاد شعرونه، قصیدې، غزلې او ټوټې.

دده دا اثر هم د دوی د نورو آثارو په څېر خوندور او ارزښتناک دی. ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو قالبونو کښې ځای کړي دي. کړې د « لمر څیره » او د « وینو بهیر » د پخوالي معیار ورکړي نو د « ژوبې ترانه » او قطعات یې له ډېرو سو طنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي.

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده، د غوابي د الې ټوکلې د ناڅاپي پېښې بنه عکاسي کړې ده، یعنې هم مطلب بنه جوت شوی دی، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړي ډول او سبک سره ځانته متوجه کوي.

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي، د جهاد مسأله هغه هم په آزاد او نوی شعر د هر چا کار نه دی، د ښاغلی رفیع عونډي تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي.

ketabton.com - The Digital Library

د ښاغلی محمد روحاني رڅویا لیکنه :

اوړونه او ویړونه

روان سپیڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوښۍ او بریالیتوبونه لري ، هومره چې توړې او ړالونه لري ، هومره قلم او کتابونه لري . په هیواد کښې دیر غلګرو د اوړونو اوړول او دیوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ړیږدوي او ددې خونړۍ فاجعې تریخ یاد به د تل له پاره په سرو وینو د تاریخ په تندي پاتې وي . خو ښاغسې چې تاریخ تل مخ پر وړاندې ځي او دنیا بدلون مومي د افغان ملت توره هم لا په ځلیدو شوې لا او بر نړاو ښځه راپاڅیدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه یې پیل او رامنځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې یو ستر انقلاب د بشپړ خلاصون له پاره دادی مخ پر وړاندې ځي او بشپړ ډاډ دی چې زمونږ د سپیڅلي ایمان په مرسته به ځپل دګران هیواد استقلال بیا تر لاسه کړو .

د افغانستان د ملت بریالیتوبونه یوازې په توره وجبهو او جګړو نه دي ولاړ ، بلکې قلمي جهاد ، علمي ، ادبي او هنري هلې ځلې هم

ketabton.com - The Digital Library

ورسره مل دی. دا هلې ځلې په لنډه توګه د هغو بریالیتوبونو څخه دي چې زمونږ درنو لیکوالو، شاعرانو، ادیبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړې، خپلو هراړخیزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپیڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي.

«اوروونه او ویرونه» هم یوه بریالۍ ونډه ده، د شعرونو په ټولګه پورې مجموعه ده، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده. «اوروونه او ویرونه» د چا اثر دی؟

.... وایي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشیستانو پاریس نیولی وو، نوميالی نقاش او انځورګر «پیکاسو» هم په پاریس کښې کار او ژوند کاوه. یو شمیره صاحب منصبان دده نندارتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره یې کوله. «پیکاسو» بر هم هر یوه ته د «ګرانیکا» تابلو ور ښودله (ګرانیکا د اسپانیې یو ښار دی چې آلماني یرغلګرو بمونو وران کړی او له منځه وړی وو). یوه ورځ د ګزمې یو صاحب منصب نندارتون ته ورغی او د ګرانیکا تابلو ته یې پام شو، نو له پیکاسو څخه یې پوښتنه وکړه: «آیا دا ستا اثر دی؟» او پیکاسو ځواب ورکړ: «نه! دا ستاسو اثر دی!»

«اوروونه او ویرونه» هم هغه تابلو ده چې د روسانو د یرغل او ورانکاریو آثار پکښې پراته دي، د هیواد لوړ شاعر، ادیب او

ketabton.com - The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع د ا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږین زړه دردونه او سوی غږ انګازې یې ورسره مل کړي او یوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ور وبخښي او د بریې زیری ، ترې جوړه شوې ده .

دا مجموعه "د دین او د وطن د لارې د سلهاؤ زرو سپیڅلو شهیدانو په نوم" وړاندې شوې . د "اور" او "وېر" داستان تر عنوان لاندې د غوایې د اوومې نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته ښیي . او په پای کښې زیری ورکوي چې : "زموږ د میړني ملت ایمان داسې راکوي چې دښمن ته به امان ور نه کړي ."

دا مجموعه په پنځو برخو ویشله شوې : "لنډوټه" ، "آزاد-شعره" ، "قصیدې" ، "غزلې" او "ټوټې" پکښې رانغاړل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د "امان کتاب" پنځم ټوک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلي شاه محمود پښتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګینې ور په برخه کړې ده .

ketabton.com - The Digital Library

درنو لوستونکو! دا بنکلې مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقيقي جذبو سره شريک شئ .

موږ هيله من يو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بې لا خورې کېږي . د ادب مينه وال د ښاغلي حبيب الله رفيع د نورو علمي او ادبي وړانګو د رسېدو په تمه شېبې شمېري.

روحاني

نيويارک ۱۹۸۴

ketabton.com - The Digital Library

د ښاغلی شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټي" او روڼه "شول او" ویروڼه"

کومې « سکروټي چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوړ ګوند د ودکا په بد مستئ کښې د کمونیزم بې سر او تاله "ساز" ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن او روڼه ګرځیدلي چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي .

هو سکروټي د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوشدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له پنځوس هوکو زیات ځانګړې آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم بربنړو او وحشي روسانو وران کړ ، وېې سوځاوه او ښکلې شنې درې یې تانګونو غوڅل او بمونو وسوځولې « سکروټي » بیا ژبغـړانده شوې ، د مقاومت او روڼه شول او ورسره ویروڼه هم .

ketabton.com - The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم په ژوره نظر ګوري «تېر یادونه» هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي اټکل کوي او تابیا . . .

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور، ادب، تاریخ څېړنې، کتاب ښودنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي ورېل ډېر په زړه پورې، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټولمبلي دي چې د هېواد ادبي، تاریخي، او تحقیقي خپرونې، جراید، ورځپاڼې، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه.

خو د ښاغلی رفیع په جهادي لیکنو، څېړنو، ټوټو او اشعارو کښې چې کوم سوز، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د فرهنګي پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن د ښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې.

«اوروونه او ویروونه» د محترم رفیع د جهادي اشعارو ګټینه ګېډۍ ده چې د «تصویر»، «انجام»، «زندان»، «د وینو بهیر» «د شمال له خوا شمال دی» له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده. دغه ګېډۍ د شعر د هغې څانګې لکه آزاد شعر

ketabton.com - The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینیو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا ددې ټولې ډیرو ګل: « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « دشمال له خوا شمال دی» بیل-بیل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزون لاس ته لوېدلي چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه وار شپږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتي څولحه تر ورغوروځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اورونه او ویرونه » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده، سربېره پر دې چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لاره یې پرانستلې ده، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل شي . او زما پیشنهاد دادی چې ددغه خواږه ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اورونو، ویرونو ، وینو او ویرې دغه رښتینې داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ .

« اورونه او ویرونه» ، « تصویر» ، « انجام » ، « د وینو بهیر» ، « زندان » او « دشمال له خوا شمال دی » آثار وکښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونده شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان ځرګندوي ، داسې چې بیا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نه شي پټېدلی .

لوی څښتن تعالیٰ دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ور په برخه کاندې چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارزښتناکو خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

ومن الله التوفیق

ننګیال

ketabton.com - The Digital Library

د بناغلي عبدالباري جهاني وينا :

منظوم ليک

ما د پښتو د ښو ژبي شاعر ګران ورور «جهانی» په نوم امریکې ته « اوروند او ویروند» ورلیږلي وو او د خط د نه رالیږلو ګیله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما لیک ته یې ځواب او زما ګیلې ته یې منظوم غبرګون رالیږلی ؤ . دا غبرګون د « اوروند او ویروند » په باب ؤ نو ځکه یې دلته سره لولو :

***

زړه ته را تیره ګیله منم آشنا
ستا له خوږو- خوږو ګیلو ځار شم
ستا له سپیڅلو اوښکو قربان
ستا له ویرجنو ترانو ځار شم

ستا د اورونو او ویرونو بهیر
نه سوځولی ، ژړولی یمه
ستا د تودو ویرجنو چیغو آواز
له دراند خوبه پاڅولی یمه

ketabton.com - The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې بر
ننکرسباوي چېرته رنګين راوړي
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
ماېې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

نه وايې مه غواړه لمانه مستي
ژوندی جهان دی تو پانو ځیلی
ستا څخه هېر دی د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کوڅې وهلي

مالا پخوا دا خزانې قافلې
د خيل ژوندون پر منزل واړولي
هېر مې کړه توله د څوانۍ يادونه
هيلې مې هم ټولې نابنا دې شولې

ketabton.com - The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفـــر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نشــته
زه بې درده یو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نــــه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلـو نـــه دي

دلته یوې ښکلېنې کړېکې ســره
د تږو یرو یوه جهان وخوځېږی
چا به‌لا ستړګې د پولې نه وي
دلته زړګونې اوښکې وبهېږي

زه یو پردیس یو ناامیده شاعر
زما اسویلي د آورېدلـو نه دي
زه د نصیب ښکاري ویشتلی مرغه
نور مې وزر د الوتلو نــه دی

زما د خیالونو دنیا ونړېده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلی ورژېدی
نړۍ نسیم، نړۍ باغوان پاتې دی

زړه ته را تېره کیله منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو کلیو وګرځم!
ستا له سپېڅلو اســـویلو قربان
ستا له ویرجنو ترانو وګـــرځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

ketabton.com - The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا ،

بریښ

زما ګران دوست شیخ نورعلی نوّر چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصار و څخه دی ، تل د افغانستان په ویښ او ښکلې توبوي او له موږ سره عمرازي کوي . لاندینی آزاد نظم ده د « اوروند او ویرونه » په ارتباط ویلی او رالیږلی ، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو د ده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم !

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

د ادعلم

خزانه ده

فرزانه ده

یوکلتور دی

مناره ده د ادب

ketabton.com - The Digital Library

د ظلمت تورو تيارو لره
رڼا ده
يو بريښنا ده
هغه څړيکه، هغه «بريښ» دی
چې وحشت هم
ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری
رهنما
د ګمراهانو
لار ښود
د عالمانو
دده ژوندیو فلسفه ده
يو څيرونيو لټون دی
تجربه ده
انقلاب دی
زلزله ده
د وحدت يوه نعره ده

ketabton.com - The Digital Library

یو استاد دی

یو پوهاند دی

یو جهان دی

یوه پانه د تاریخ ده

* * *

یو دردمند عوندي انسان دی

یو بلبل دی

د خزان وهلي

گلستان بلبل

کوي فریاد

خو د هغو گلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه گلونه

چې یې تود باد هم لیدلی نه ؤ

نه پرې اورونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

ketabton.com - The Digital Library

چې د سبا نسيم

هم لا سنګل کړے نه وي

نن د وحشت

پنجو کښې دل شوي

پاڅې - پاڅې شوي

ذره - ذره شوي

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د زړهٔ د کومې آواز

چې مې تر غوږه راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه ساز دی دا

که سمندر

په غورځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرمبيږي

دا څه آورمه؟

ketabton.com - The Digital Library

دا څه دي؟
دا ته ښکاري ترانه ده
چې غزېږي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د دنګو غرونو په سر
څو :
دا ترانه د چا ده
دا سې له سوز نه ډکه
په آورېدو يې
چې کائينات
دا سې جوته وخوري
هن :
دا خو د "برېښ" نغمه ده
چې پرې د غزه څوکه کښې
څو ځاهد
څپل خوبن من نړه تر
دلاسه ورکوي

ketabton.com - The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د « رفیع » نغمه ده !

شیخ نور علی نور

بهادر کلی - پېښور

۸۴/۵/۱۸

ketabton.com - The Digital Library

خپلې خبرې:

د اور او وير داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي، له هرې ورځې نه هفتې او مياشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ، موږ د هرې شپې او ورځې په وسيله د زمان بدلون شمېرو او د تاريخ يون.

د ۱۳۵۷ کال د غوايي او ومه نېټه هم د زمان د ناپايه سمندر په غېږ کښې يوه ورځ وه او يوه د شمېر لو مهره. د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره بټه درلوده او خونړۍ، چې د افغان په هسک کښې يې د يوې "سرې ورځې" ښکارندويي کوله او زموږ په "پلټرليک" کښې يې د يوې تورې ورځې څرګندويي.

لمر هسک راغلی و خو نیژې هسک، د سهار کارونه نوي پيل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي. د کابل ښار په شوحسکري قشلو کښې د ماشينګنو ډزو او بيا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامې فضاء سکوت مات کړ او د دې منظم نظام نظم يې ګډوډ...

د هيواد پالو افسرانو تر سيلو ګولۍ وتلي او د څرخي پله د زغورو قواؤ له اوسپينزې کلا نه د ټانکونو بهير را روان شو، د بالاحصار

ketabton.com - The Digital Library

داستاني حصار ته اوړ وړته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړه د « ۸۱۵ »، نومره ټانک ګولۍ سوري کړ . .

راډيو افغانستان غوړنډ خپرونه نوي پيل کړې وه، دوې دړې سندرې يې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د « عزبند » امر يې ورکړ، د خوږې نغمې غلي شوې او د راډيو په څپو يو وېرمن سکوت خور .

ارګ تر اوره لاندې ونيول شو، مغرور « داوود خان » د خپلو بې کفايته ملګرو په حلقه کښې بې تدبيره شو. هرې خوا ته يې هڅې وکړې خو څوک يې د « زارستان » په وخت په کار نه شول او هيڅ د اميد لورې يې ونه موند، هڅې يې بې ګټې شوې او تګلوره يې بې نتيجې .

زه له تېر ماښام راسې خواشينی وم، ځکه په همدې شپه د هېواد يو مشهور ليکوال مړ و او يو پياوړی اديب؛ د هېواد نامتو قلمي څېره محمد ارسلان « سليمي » ښيم؛ زه پر هاغه سهار د دې ليکوال په جنازه تللی وم، د ماسپښين دوې دوې نيمې بجې وې چې بېرته ښار ته را غبرګ شوم، « ميرويس ميدان » ته چې را ورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېدل، ټکسي والانو په تېرو خبرې کولې خو يوه ټکسي وان را واخيستلم، د پولي تخنيک په څنګ کښې ټانکونه ولاړ

ketabton.com - The Digital Library

وو، نه ډېر وږی شوی وم، په بیړه مې ځان کور ته راورساوه، کورته چې ولاړم د ورور مور په وارخطايي راته وویل: «کودتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وویل: «چا کړې؟ څوک کودتا کولی شي؟» هغې وویل: «وايي خلقیانو کودتا کړې! دا دي راډیو خبرې نه کوي! ...» او راډیو مې یې مخې ته کېښوده، د راډیو پیچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده، دوه ځلې درې بجې به شوې وې، دمون کور د «باغ بالا» د لوړې غونډۍ په لمنه کې پروت و، پر تخت بام کېناستم، ډوډۍ یې راوړه، اشتها مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خدای ورته خوابدی شوی، ز ده غږ اسې غلی او رنګ الوتلی پر څوکۍ ناست وم چې دوې جیټ الوتکې رابنکاره شوې، په کابل ښار یې دوره ووهله او بیا یې د «خواجه رواش» په هوایي ډګر بمونه واورول او د الوتکو «الوت کړنه» یې ورانه کړه، مادا هر څه په غوږ لو سترګو لیدل او د بت غونډۍ ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې چټکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نور ښار هم.

لوړ مانیکر و، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته رابنکته شوم، هلته مې د یو دوست کور و، هغه د راډیو افغانستان مامور

ؤ، دی هم په کور کښې رنځ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ، د پښتو پوهنتون مې ترې وکړه، ویل: «عسکري کودتا شوې، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې را وایستلو!».

د ماښام خوړه راخوړېدونکي وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلې را روان شوم، د "بهارستان سینما" په مخه کښې چې بېرته روان ؤم، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه، هېڅوک نه ښکارېدل، ټول خلک په کورو ننوتلي ؤو، د سینما په مخه کښې یو خیرن پیرن هلک ولاړ ؤ، خړې جامې یې اغوستې او یو خړ څادر یې په اوږه ؤ، غږ یې راته وکړ: «مه راځه!»، نه ور روان ؤم، رامنډه یې کړه، په وحشت یې غږ راته وځړ خوله ما هم بې اختیاره لاس ورواچاوه، بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې دا «خلقي ځوان» ؤ چې د دوی د ناروا قدرت له پیل سره د وحشت د تمرین قومانده ورکړه شوې وه.

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګاښ په شپږویشتم سهار هم اورېدلې وې، خو هغه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې.

ketabton.com - The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د « خلق » هغه رتهل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود بیه وار ـ وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارې همداسې روانه وه ، پر آسمان هم له ماښام سره تورې وریځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې ، لاندې د توپونو غور مبهار ، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تو ندره بریښنا اوتنا ، شپه یې ډېره مهیبه او ویروونکې کړې وه ، چا له ډېرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بد بختۍ په پیل وژړل ، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شرمه وتلې اوښکې تویې کړې .

سهار تر د ارګ د لوړ « ګڼېټه ګر برج » د زنګی ساعت غږ غلی شوی ؤ ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلې زنګونه وهل ، له کاره لوېدلی ؤ ، د ګړیه عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې درېدلی وو ، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

ketabton.com - The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی ، لوړ دری رنګه د آزادۍ بیرغ چې هر سهار به یې د لمر زرینو وړانګو سلامي کوله ، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ ، د دروازې د پاسه یې په نیم ځوړند ډول د ویر رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال ویرېي تمثیلاوه .

« داؤدخان » چې په افغانستان کښې یې د روسانو د رختې کولو لویه ګناه په غاړه وه ، ټوله شپه د روس له غلامانو سره جنګېدلی ؤ ، د « تسلیم ! » - تسلیم ! » چیغو ته یې په ګولیو ځواب ورکړی ؤ ، په زرهاوو ګولۍ یې ویشتلې وې او بیا یې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وینو وینځلې او د سهار له رڼا سره یې سینه غلبیل - غلبیل وه او په خپلو وینو کښې لژند پروت -

دا په افغانستان کښې د اوراو وینو د داستان پیل ؤ ، ورپسې دلویو ویرونو او ملي بد بختیو لوی بهیر .

خلقیانو دې غلامانو او ځیره خوړو ته روسانو د وحشت قوماندې ورکړه اودوی هم نوی - نوې وحشت ته لاس وغزاوه . د کورونو لټول او لوټل ، د عقیدو پلټل ، د دیندارو او هیوادپالو کسانو نیول او وژل ، د عزت د کسانو سپکول او تحقیرول ، د مالونو ، جایدادونو او شتمنیو ضبطول ، د نرو د بښځو تاړه کول او د نړیو د بښمنیو پیداکول هم

ketabton.com - The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول یې پیل کړل .

مغروروخو بې مایې خلقیانو هر یوه یې دا حق درلود چې هرڅومره کسان یې پوښتنې ووژني او په خلکو چپه میچنۍ وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پیل شوه ، هر یوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زیات ووژني او له دې لارې ګوندي ګرېډ تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاین تره کي به په راډیويي او تلويزيوني وينا کښې ويل کاوه :
«چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نيولې بيا ترما او په عسکري کښې له دګی مشر نه نيولې بيا ترما ټول خلقيان په کار و ګومارل شوي » او بيا به يې ورته ويل چې : « دا نوی موندلی موټر په سل ميله کښې دوه سوه ميله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موټر په زرهاؤ ميله کښې وزغلاوه او هرڅه يې پرې برباد کړل او په خپله يې د اقتدار د موټر پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقيانو په دستور د دهمنګ د زندان او د ټولو ولاياتو د جنايي بنديانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانيانو او قاتلانو دوسيې وسوځول شوې او بيا يې دوی ټول خوشي کړل او له ځان سره يې تنظيم .

ketabton.com - The Digital Library

دغوښې پله جهنمي زندان چې داؤدخان جوړ کړی و

دهده د کورنۍ په پاتې عمر و افتتاح شو او په کښې واچول شول او ورپسې یې د «هل من مزید» خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ زره افغانان یې تر ستوني تېر کړل؛ زندانیانو په جهنمي حالاتو کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه ترې ایستل کېدل، په تورو موټرو کښې به «پولیګون» (وژل ځای) ته وړل کېدل او لاس تړلي به د ماشیننګنو نښه ګرځېدل، په هر ولایت او هره اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پولیګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونیوله او وژلو، اور ونیوله او وېر، وینو ونیوله او ویرې.

د روسانو د سنجش په خلاف افغانان د خلقیانو وحشت نه یوازې دا چې عملي نه کړل بلکه را ویښ یې کړل، را ولاړ یې کړل، را وې پارول، را غونډ یې کړل، را لښکري یې کړل او بیا پر له پسې د هېواد په بېلا بېلو برخو کښې قیامونه پیل شول او پاڅونونه حملې پیل شوې او بریدونه، جهاد پیل شو او د حق او باطل خونړۍ جګړه.

څومره چې وحشت زیات شو، همدومره مقاومت زیات شو او څومره چې ښېرې زیات شو، همدومره مقدسه دفاع پیاوړې

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهي او عسکر .

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکونه وخوړل ، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بدني ورته وشوې ، دوی په بې رحمۍ وکوټلې خو هغه په بېړه ډېرې شوې او خورې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټنون .

د روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکې وسلې راماتې کړې خو خلکو په ټنګ لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې ، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د همدوی په وسلو یې ورسره جهاد نوډ کړ.

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان رانسکور شول ، تس نس شول او خبر یې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل ، پرچمیان یې سره وشړل ، نابغه استاد(؟) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ تورې کندې ته ور روان شو ، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ ، د اولس د قهر سره اور ته رالوېدونکی ؤ چې روسان په وارخطایۍ سره را میدان ته شول ، دی یې

ketabton.com - The Digital Library

ټر ددې او ر خوراك كې خو خپل ناروا قدرت یې د «لوټ تېرې» په وسیله وټرغوره او د شلمې پېړۍ شاه شجاع ببرك شا یې د بسكارې زرك په توګه تخت نشين كړ او رئيس جمهور (؟)

روسانو سل زر كسيز سور او نه ماتيدونكى (؟) پوځ راووست او بې شمېره وسلې، بمونه او الوتكې . دوى نور افغانستان اشغال شوى وګاڼه او د افغانانو قيام او مقاومت ختم شوى .

پر هيواد باندې يو محل بيا تر تو پان وړاندې چوپتيا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتلو څوهفتې وروسته په كندهار ښار او هرات ښار كښې د «الله اكبر» ملكوتي غږ د اسكوت مات كړ، خلكو پاڅون وكړ او د ۱۳۵۸ كال د كب په دريمه نېټه د «الله اكبر» د باعظمته غږ سره په كابل ښار كښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قيام د ۱۳۵۹ كال په پيل كښې روښنفكري قيامونه پيل شول او پوهنتونې، ښځوو او زلمو تش لاس سينې ټوپكو ته ډال كړې، استعماري ښوونځې او روزنځې ته يې لته وركړه او حتیٰ د وړكتون ماشومانو هم د روسي شيدو «نه خوړل» اعلان كړل .

د روسانو ددې دوهم پړاو يز وحشت نتيجه هم معكوسه

ketabton.com - The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور «تنل» ، ددې اور لنبې ورځ په ورځ لا لوړېږي ، تېزېږي او خورېږي او انشاءالله هغه ورځ لرې نه ده چې ددې اور لنبې به د نړۍ دا لوی ښدادي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اور او وینو دا تراژ یدي روانه ده او زمونږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ يې ونغښتلې خو زمونږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې ګواهي لي : چې دا وینې به رنګ راوړي او د آزادۍ د ناوې د لاس او پښو نوکرینې به شي .

زمونږ د مېړني ملت ایمان ډاډ راکوي چې د ښمن ته به امان ور نه کړي او د تېښتې فرصت ته به یې پرېنږدي .

مونږ باوري یو چې زمونږ ناولی او وحشي دښمن به ډېر ژر زمونږ له خاورې نه ځي ، سروهلی ، بروهلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

* * *

د اور وینو او ویر د نړۍ وړنګۍ داستان زما دژوند داستان هم دی ، زه هم ددې توپان د یوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو ولوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا مې دخوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

ketabton.com - The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې سا تلـــم چې د خلقیانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن یې د عقیدو تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به یې بېول کــول، وژل او د عقدو تشول ؛ کله یې دارالجهاد او تودو سنګرونو ته وردګوته بېولم چې زمونږ کلی هم هلته ؤ او د جهاد مرکز، او هلته به د خلقیانو وحشیانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل ؛ کله به یې د زندان وسپنیزو پنجرو ته اچولم چې هلته به وهل وو، تکول وو، برق ورکول او رانـ رانـ روحي او جسمي تکلیفونه لیدل ؛ او کله به یې د مهاجرت په کاروان کښې روان کړم چې کډې وې، ماشومان او ښځې، سر وهلي بر وهلي، در په در، بې سر سیوري او بې خیمې، د صوبه سرحد په ګرمیو او د بلوچستان په دښتو کښې .

زه په دې ښه باندې شپږو کلونو کښې په دې دوا ن بهیر کښې که هر څو سرګردات او پریشان شوم خو پښیما ن او ستومان نه شوم ؛ که په کلي کښې وم یا په بند کښې، زندان کښې وم یا په مهاجرت کښې، د قلم د سنګر نه په شاتګ نه شوم، مره شبه

ketabton.com - The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: «تا نن د نورو کارونو ترڅنګ د جهاد په لاره کښې تر کوم ځایه اړینې او څه دې کړي دي؟»

په غونډو - منډو، په شبنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګرې وُ، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیورې کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه را مینځ ته کول چې کله به د اسې هم وشول چې هیڅ د لیکلو وخت به مې ور ته ونه موند او بېرته به په ذهن کښې وچ شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه وُ چې بیا به مې د خلقي لوټمارانو له وېرې کله د کوم په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یوه برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې چېرته وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې را ووتل ور ته وایم به چې: «دا هاله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړې چې خط یې لا تر اوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي.» دا کار مې هم وکړ، هیڅې خط ته ور ته لږ څه بریالیتوب مې جوړ کړل، لیک دود مې

ketabton.com - The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توري جوړ کړل چې د تودو شمېره یې تر پنځوسو اوړېده؛ د لیك دود کلي مې بېله ولیکله او یادداشتونه مې بیا بېل ولیکل؛ یوڅه شعرونه او یادداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل یې خطرناك وو نو دا لیك دود مې هم دود نه شو(ددې لیك دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم، (انشا الله تعالی).

څه شعرونه مې چې په ډېرو کړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خورو ـ ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ او هڅه؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش ؤ خو د چا جیبونه چې ډك وو هغو ته یې د اوبدېدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، د مجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنگر له پاره؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هواړ چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو تر یې در رسوم .

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختۍ یې لیدلې او ډېرې سختۍ مې پرې لیدلې؛ ډېر ضایعات یې ورکړي او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

ketabton.com - The Digital Library

او پانګې په توګه دلته حوندي کوم ، کیدای شي ګوندې ددې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تاسو دریو لوستونکو سره شریک شم او دې درانه پېښې ته د زغم او دحق د برې په هاند لا ښه اوږه ورکړو .

زه باوري یم چې زما دا شعرونه نه ادبي کیف لري، نه یې ددې توان موندلی چې د افغانستان د بې ساري تراژیدۍ یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې هادیې وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمیر غږ دی او دافغانستان د ملت په دې سخت شیبو کښې زما د درد او دوک یو کوچنی تصویر، نو ځکه د ناموزونو او نامربوطو جملو تر څنګ د ښاغلی ایوب صابر خبره یو - یو الهامي بیت هم پکښې شته ، داسې بیتونه چې بې اختیاره مې خولې ته راغلي او په بیړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بیتونو کښې یې ځنې راته یاد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن دیل په لاسو وژنې
ښکاري ستالاس یې هم تر تلې د سبا د پاره

یا :

د وینې تېلو د ممت ډیوه مې بله ساتۍ
له هرې خوا د تو پانونو سلسلې دې راځي

ketabton.com - The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو راجلاشوئ؟
زما کال د بیلتون وشولا خندېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم .

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم ! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږتاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا وموهي ما د خپل بتول زجر اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوزتاکال ، پېښور

۸/ ۴/ ۱۳۶۴

ketabton.com - The Digital Library

لویه خدایه!

دې کې خوږې راوتـلی یم له کـوره
امید ونه مې راوړی د تا کـور تـه
د افغـان په کـور د ظلم اور بـلیږي
ابراهیم غونډې لوېدلی دی سره اور ته
افغانان خو ستا مخلصه بنـدګان دي
ستا په دا دې ملاتړلې، دوخت زورته
په خپل فضل، په خپل رحم بری ورکړې
چې شي درس د تاریخ پاتې هر سر زورته
لویه خدایه! لویه هیله مې پـوره کړې
چې مو سر وي په سیالانو کښې تل پورته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بیت الله شریف : مقام ابراهیم علیه السلام

ketabton.com - The Digital Library

د لمر ځیره

د شپې عمرۇ پای ته رسېدلی
د تیارې په زړه خنجر د رڼا ښخ وُ
هغه لمر په راختوُ په جهان کښېنې
چې د ټول کون ومکان د مولا خوښ وُ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدوُ هره خواکښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
وُ نیاوُ د نظام زېرې په دنیاکښې

ketabton.com - The Digital Library

جهالت په مجهول لوری ؤ په تېښته
علم ځلنده رڼا را خــــــوروله
د تقدير فيــصــله شــوې وه محکمه
دانسان دژوند صحنه يې رونوله

چې انسان ، انسانيت پرې سلامت شي
د سلام او داسلام د دين آغــازؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې ديو پوخ يقين آغـاز ؤ

چې ورورې ، برابري انسان ته ورکړي
ديوه داسې پاك آيين مــقدمه وه
د ايمان داسې وسله په راوتـــوره
چې په ټولو قوتو يې غلبـــــــه وه

محمد رسول الله څکه پيدا شـو
چې اوږه ورکړي دې نوي قيادت ته

ketabton.com - The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشر ته
د بشر محرمی وکړه هدایت ته

درود ونه دي پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره یې یو ځای هم سره پرېښودو
هرچا جبلا، جبلا، جبلا، جبلا، جبلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

ketabton.com - The Digital Library

دحق کور

"حق"

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی غوندې قوت دی !

ډکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډېر لوی دی ،

ډېر عظیم دی !

حق ډېر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

"حق"

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

ketabton.com - The Digital Library

یو لمر دی ،

دا د ختیځ تور جهان پرې منور دی ،

حق ته ګوتې نیول کیږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټیږي !

او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،

یو ځان دی ،

د معنی یو لوی بدن دی ؛

خو باطل یې لوی دښمن دی !

باطل تل په تیاري دی ؛

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندې اوروونه ،

ورته کښېږي داروونه ،

پرې کوي د ملشینګنو ، د بمونو ، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس ور روان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

ketabton.com - The Digital Library

نه له داره لري وېره،
نه له اوره پناه کېږي
او نه هيڅ وخت مغلوبېږي !

* * *

«حق»

موجود دی؛
يو وجود دی،
له ازله تر ابده،
تل ژوندی دی، تل ژوندی دی!
دار ته خېژي،
خو دا ستونی:
رسۍ نه شي بندولی،
او دي نشي سوځولی؛
د بمونو، د توپونو ګوزارونه دي پرې کېږي،
خو حق کله شي وژلی!

* * *

«حق»

د «حې»، او «قاف» تړون دی،

ketabton.com - The Digital Library

یوه وړوکې کلمه ده ؛
خو دژوندیو لوی مضمون دی !
په دې لارکښې قربان شوي ،
ډېر ځوانان او ډېر میړونه ،
ډېرله عزمه ډک سرونه ،
خو تیت شوي کله نه دي
د باطل ناولو پښو ته !
دوی پاللی انسانیت دی ،
دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

« حق »

یو غږ دی
یو تکبیر دی !
را ولاړ له ملکوت نه !
عرش الله یې لړزولی ،
کائنات یې خوځولي !
غلی شوی کله نه دی !
لا لوړېږي - لا لوړېږي

ketabton.com - The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر رالوېږي

* * *

« حق »

يو توغ دی ،

يو بيرغ دی !

چې رپيږي په جهان کښې!

له رپا سره يې رېږدي :

د باطل ټول قوتونه !

ماتوي يې په ميرانه

په قوي وسلو پسولي -

ټول پوځونه !

* * *

«حق»

يو ژوند دی ،

يو حيات دی!

ازلي دی ،

ابدي دی ؛

ketabton.com - The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لایموت دی ،
« چې حق راشي باطل تښتي »
دا د حق د ژوند ثبوت دی!

* * *

« حق »

یوه لاره ده ،
یو واټ دی !
د ښکلا په لوري درومي ،
د ځلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي ،
د فردوس په نږه کښې تېر دی
د انسان عالی انجام دی ،
سر پا توب پرې مکمل دی
د ایو پول دی ، د ایو پل دی ،
د صراط په شان لاره ، د وصال په لوري یون دی !

* * *

ketabton.com - The Digital Library

«حق»

یو عزم،
یو ثبات دی!
زه د دې سنګر سپاهی یم!
په هُدې لاره راهي یم!
د تو پونو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!
په تش لاس ورسره جنګ کړم!
د باطل له زور او شوره:
نه په شا ځم، نه وېرېږم!
باوري یم، باوري یم!
زه برېږم، زه برېږم!
زه د دې سنګر سپاهی یم!
زه د حق په لار جنګېږم!
که شهید شم، که غازي شم!
په دې هره یوه لاره:
زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کاکړ کور.

ketabton.com - The Digital Library

د اختر ورځ

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر ؟ د غم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له مالوې یې او زه یمه له تا نه لرې
نه آورم ستا وړې - وړې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوږو ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا دغږ له ګله چه اخیستلای نشم
د تاله ښکلي تنه لیچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړېږي کله
د تا د مخ شمع مې مخې ته بلېږي کله

زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

ketabton.com - The Digital Library

* * *

ته خوماشوم یې ته به خوبښ وې او خندان به او سې!

له «ثُریا»، له «آریانا» سره روان به او سې!

ته به لوییږې یادمور او یادنیا په غېږ کښې

یاد توږه، یاد ادکې او کــا کـــا په غېږکښې

ته په وړه ژبه دې تولوته «ابه» به وایې!

څه به ترې غوارې هر یوه وته «آه - آه» به وایې!

بنایې چې زه به دې له ذهن نه وتلی وُم اوس

د تاله مینې به دې شپو ورځو ایستلی وُم اوس

زما امانت! په ماگرانه! ننې بیاهم اختردی

ورځ د اختر ده، ستا اختر دی زما هم اختر دی

* * *

نه! نه! زه پوه یم، ته ناپوه یې خو بې مینې نه یې

ځکه چې زه مې یې! جدا زمـا له وینې نه یې

ستا لوړ شعور دی کوچنی زړه دې له الفت ډک دی

کینه هیڅ نه پیژني ټول له محبته ډک دی

ژبه دې نه گرځي خو ستر گې دې حالونه وایي

ستا د خوږې او پاکې مینې ډک رازونه وایي

ketabton.com - The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شوم یې نه یې پوه چې دا بېلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن میړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرګونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرګونو کورنۍ بې کشره شوي ولې ؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دې شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه ؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دې وران شوي په څه؟

ketabton.com - The Digital Library

د کورنیو تودې غېږې سرې شوې په څه؟
د پېرو مېنو د نغرې ایرې مړې شوې په څه؟
د پېر ما شومان بابا! بابا! وایي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له پېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
د پېرې بشرې وې چې د کور په ځای مځکې تورې شولې
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

د اتول پېر دې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ تر یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مړئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زمونږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل باد ار تودې وسلې یې رامیدان ته کړلې
پر بې شرمه یې عناصر اتل افغان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په زاړه، زاړه وحشتونو، عذابونو مړه کړل

ketabton.com - The Digital Library

زما امانه! په ماگرانه نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

مینې سپېرې، کور ونه وران، خونې ویجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانۍ شاړې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو ډېر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمېږي پرې، چې دوی کوم کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي
د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي
په لکو ښځې یې کړې کونډې، میندې بورې کړلې
د دې وطن د زلمو ونې یې سر سورې کړلې
زما امانه! په ماگرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

خو بیا هم زېرې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
ژر به ورکېږي، د پردو حلقه بګوش غلامان
دا د روسانو د روبلو نو او کوپیک نوکران

ketabton.com - The Digital Library

زیری بچیه چې افغان ملت قیام کړی دی
ددوی پرضد یې بریالی جدی اقدام کړی دی
دوی به ورکیږي، دا وطن به آزادیږي زمونږ
دا خوار او وور ملت به بېرته راټولیږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختردی
ورځ د اختر ده، ستا اخترد ی، زما هم اختردی

* * *

بېرته به یو ځای شي پلرونه د بچو ونو سره
توده به مینه کړي زامنو او له لونو سره
بېرته به یو له بل بېل شوي ژر وصال ته رسي
داو بو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوند به په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي په جنتونو کوي
که ژوند وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بل سره لوبېږو زویه!
زما امانه! په ماګرانه! بیا به هم اختر وي
بیا به اختر، زما به هم د تا په هم اختر وي

ketabton.com - The Digital Library

څنګه اختر؟ د خوشالۍ او د خوندونو اختر
داسې اختر چې وي به دا دا خترونو اختر

د اختر ورځ ۱ شوال ۱۳۹۹

۱۳۵۸/۶/۱

پېښور، کتابيان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مينه
په دې مينه مې که سر ځي او س دې ځينه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطن به بل څه قدر لـــرينه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

ketabton.com - The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم ـ کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !
د آسمان په کنار وکښې شومه ستړې
د بخت ستوري راته نه سنګاري معدوم دي
نه یې خوشي دې خوښي ته یم راوستي
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي
شومه دم له اندېښنو نه را بېدار شم
ارخ مې نه لګي ، بستر او کټ مې شوم دي!
ها سمسور ـ سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال بادِ سموم دي
چې د تم تکې ایزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې ـ بدې چارې د اتوم دي
د تلو پل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلي مې د تړمو او سنګو موم دي

۱۳۶۴/۴/۱۶

ketabton.com - The Digital Library

منزل

دغه لاره چې تړ ګوري:

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګوري:

دا چې دروي له پيچومو!

چې تيرېږي په ښامارونو!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې غورېږي پرې جازونه!

چې اورېږي پرې اورونه!

دغه لاره چې تړ ګوري:

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانيږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګوري:

چې په ستنغو ده ختلې!

چې په ځوړو رالوېدلې!

ketabton.com - The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې ؛

چې د شپې په زړه کښې بروځي!

چې تیارې پرې را خورې ده!

دغه لاره چې ته وینې ؛

چې لړلې ده په وینو !

چې ساتلې ده په وینو!

هو!

دغه لاره همدا لاره ؛

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره ؛

د لوی وا ټ په لوري درومي!

ارت میدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره ؛

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره ؛

په هوارو تما مېږي !

ketabton.com - The Digital Library

د گلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره همدا لاره :

د سپېدو آغاز ته رسي!

ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره همدا لاره :

سر و خسرو يې ته وروتلي!

سرلوړي لري په پای کښې!

سر منزل د مرامونو

«خپلواکي» لري په پای کښې!

۱۳۶۳/ ۷/۲۲

پېښور ، کوز تاکال

افغان

ميړه هغه دی چې نر مري په ميدان مري

د وطن په مقدس عهد او پيمان مري

وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي

افغان زيږي ، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱ ، کابل

ketabton.com - The Digital Library

سور خزان

« د فلک له چاروخړ وکړم کوکار؟
زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار »
چې نسیم وي چې موسولي په ګلبڼ کښې
په توند باد یې کړي له واره تار په تار
مازیګر یې په بڼ لی سوري سوري کړي
چې وي یې پرخې تازه کړي په سهار
ښکلې مځ یې بوراڼوي لا ښکل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
یو پر یو یې د خزان په رحم ور کړي
په سر ور کړي یې د سیلیو توند ګوزار
جړاو کړي چې لاسونو د قدرت وي
لاله زار کاندي بدل په خس او خار
د ماشوم غوندې په « هست » و « بود » کړي لوبې
تارو پود د « هست » نابود کړي په مدار

ketabton.com - The Digital Library

یو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی
څو چې دی دی دد ې لوبې دې تکرار
هره ورځ نوي ګلان په اوبو یوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار
لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې څه کله دې پرېښود و کرار
په سکندر او په چنګېز مودې ملك وران کړ
بیا انګرېز دې کړ تېر یو ته تیار
اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار
د چنګېز خونړیو وللې په وینو
د خلقیانو بې جلبه اقتدار
د زلمو سینې یې سمې کړې توپو ته
پرې یې جوړ کړ د ښونو درزهار
د ګولو ږلۍ یې هر خوا اوروله
نراو ښځې یې پرې توې کړل انبار
د بروارو زاره لړ ند په خپلو وینو
دروسې مېګ الوتکو په بمبار

ketabton.com - The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دی د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار
را نیول دي، ځملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوی هر دیار
د ځوانانو کومې کومې په شپلو کښې
په لاشونو یې کارغان کتار-کتار
چې تباه دي ټول ددې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
سترګو ژاړه ! په سرو وینو اوښکې پرېږدې!
دي دا پېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه - لوټه، کلی-کلی وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تور و لوخړو کښې لمبه شو
د کونړ کورونه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دی کله چغه سرای دی که اسمار
په نینګلام کښې د ننګ لاله دې ترل شوی
په شیګل کښې شکې سرې دي په انګار

ketabton.com - The Digital Library

که مومند دي ، که کامه ، که خوګیاڼي دي
که ګوشته ، که حصارک د ننګرهار
ټول بموټو او ټانګو نو هوار کړي
چلېدلي پرې توپونه ، ماشیند ار
د لغمان د دولت شاه سینه غلبېل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاؤ او په پنجشیر لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پا ځېدلي د علیم په مقابل کښې
په خنان ، که سمنګان دی ، که مزار
په بادغیس ، په میمنه کښې درزمار دی
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلی خاورو کړلې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وربځې راغلي
بې آرامه دی له دوکه کندهار

ketabton.com - The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شولو د خلکو
په تیرین کې تیرې مات شول د غدار
په کلات کښې، په شینکي کښې، په مرغه کښې
په سور غر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور ګځ شولو د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون ځمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی ټکسهار
غرجستان غرونه په شنو دوړو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنی او په باميانو کښې اوربل دی
سره ده ځمکه د ورد ګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردېز کښې
په ځائیو، سیدکرم دی ترسهار
سته ووته د سهو په کندو کښې
په تیره کښې تیرې شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکري کړې نسکورې
د ځدراڼو توریالیو په ایثار

ketabton.com - The Digital Library

په کابل کښې هم اور بل د انتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اور بلې لمبې پې کړې چې بلې
را تو لیږی کړې لمبې به يې دربار
د ملي قهر توپان به يې توپان کړې
دا چې دی د بل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اور بلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دا يې دود دی، دا يې کار
سور خزان د سرو لمبو په تېرېدو دی
را نژدې دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پښتون، د هبکری

آبادي

«زیار» دې ومرم، «ته» دې ومرې، «مونږ» دې ومرو
خو ژوندی دې وي «وطن» او «آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړ شي ملک زرغون شي
تر باران د ورو سته راشي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

ketabton.com - The Digital Library

د استقلال لمن

توري د تېرې ته مې د ډال لمنه ونيوه
بيا مې د "ميرويس" او د "خوشحال" لمنه ونيوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تاد تجاوز جنګ او جدال لمنه ونيوه

لوی سيلاب د ظلم ورانوونکو کړلې په خټو کې
ځکه دې د لوی صياد د جال لمنه ونيوه

زه به د مهدي په پاکه لاره تاندی يون کوم
تاچې د دې عصر د دجال لمنه ونيوه

زه د خدای په مرسته، د ايمان په زور جنګېږمه
تا د روس لستوڼي ته د سوال لمنه ونيوه

ځکه پر تش لاس، زما بری په هر ميدان کښې وي
تا د لېونن ما د ذوالجلال لمنه ونيوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچ کړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونيوه

ketabton.com - The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لیـنن غبرې ته ولوېدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیـوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لـرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نر نه یم کړېږې یې بړدم د روس وحشي منګولو ته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمـنه ونیـوه

پېښین : بازارګی ۱۳٦۳

ویر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکـړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې ویر پروت دی!
کابل ۱۳۵۷/۱۱/۲۷

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغـاني
دي او په دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنیٰ هم لري .

ketabton.com - The Digital Library

میړانه

د وطن په سرله سره تېرېدل
د هېواد په مينه وينې تويول
د تاريخ د مېړنيو ننګ ساتل
خپلواکۍ ته سره د ولس تيارول
سرلوړي ده، وياړ دی، فخر دی عزت دی
په تاريخ کښې جاويدانه نوم ګټل

* * *

د پرديو په تېرو توره وزلل
په ټانکونو، په توپونو ورختل
د ګوليو په باران ورګډېدل
د بمونو په اورونو کې لمبل
د ملي ننګ و ناموس په ځای کول دي
د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پرديو يرغلګرو يرغلل
استعمار ته خوله په سوک وروماتول

ketabton.com - The Digital Library

د تبرو نیو په سر توره تیرول
ورته لار بېرته د تیښتې بندول
د هیواد د هیواد دوستو زوېیو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول
د ایمان په زور قوي وسلې زغمل
په پوښتو د شهیدانو هسکېدل
په سنګر د علمانو برېدل
غیرت غواړي، همت غواړي، ایمان غواړي
خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۱/۲/۱۳۵۸

وردګ، آبدره

ژوند

د حسین شهادت د یزید مرګ دی
اسلام ژوندی کېږي تر هرې کربلا پس

ژباړه: ۲۹/۱۰/۶۲

ketabton.com - The Digital Library

د اختر دُعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د «بیت الله» په مقدس انګړ کښې ،

دې راغونډ شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ، ژړ له تو پیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سر ټکوي ،

د حج د لویې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیانوي !

* * *

خود افغان

ketabton.com - The Digital Library

د دې سپېڅلی مسلمان له کوره

خوښي کلونه کیږي کږه کږې،

اختر را در وحي خوښي نه راولي،

سترګې تو رېږي په باروتو، په رنجو باندې نه با

لاس هم سره کیږي؛

په نوکریزونه، په وینو باندې!

قرباني هم دا څلور کاله کیږي،

پر له پسې پېکاندې،

* * *

که ابراهیم د خپل خوا زه زوی قرباني کوله

زموږ اولس:

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني،

کوي په ډېر عالي همت او ایثار؛

په ډېر همت له خپله ماله تېر!

له ځانه تېر دی،

که آزادي نه وي له ژونده، له جهانه تېر دی!

* * *

نو لویه خدایه! د جهان مالکه!

ketabton.com - The Digital Library

د هست وبود ، کون ومکان مالکه !

ته کړې قبوله !

داد اخلاص، داد ایمان قرباني !

داد سپیڅلي مسلمان قرباني !

د میړني غیور افغان قرباني!

ملک يې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه !

د سره ښامار له واکه !

دوی د اسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!

دوی د افغان د آزادی د پاره جنګ کړی دی !

او دوی ،

دوی د وحشت په هیولا باندې غوړځنګ کړی دی!

۱۳٦۱/٦/۳۰

پېښور ،کبابیان

زندان

وطن لوټه-لوټه ، تیره - تیره وران شـــو

کور په کور د هر افغان په کور افغـان شـو

داعجب غوندې د خلکو حکومت دی !

چې هرچا ته وطن ګـور شو، یا زندان شـو

کابل: ۲۱/ ۹/ ۵۸

ketabton.com - The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه اننګړ ته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم-کوم ژاړم جنازه بې کوم
د ځوانيمرګو ارمانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوى دام دى، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د داموبو سلسلې دي راځي

د وينې نيلواد همت د يوه مې بله ساتي
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

اى د عمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي
د ژوند درياب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګيزه انګريزاو روسه پورې
ستا ازمېښت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

ketabton.com - The Digital Library

د سپېد و توره راته ښيي چې سحر نژدې دی
پر توره شپه د ځوزارونو سلسلې دي راځي
ښکارې چې بيا به مې په لاسو کښې کړې واچوي
"رفيعه!" بيا دې د شعرونو سلسلې دي راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ريښتينې زوی ورته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړي چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل ، د څرخي پله زندان

لوړ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غوارمه خدايه شنش محل ته خاته نه غوارم
لوړ سر مې ټيټ مه کړې ټيټو - ټيټو دروازو ته

ketabton.com - The Digital Library

د کمونیزم شپېره

بس رسوا شو اوس حساب د کمونیزم
نه آبرو شته ده ، نه آب د کمونیزم

کودتاوې ، قتل عام تر ېنه زېږېږي
د بېتروالي انقلاب د کمونیزم

ژوندې درد وي ، غم وي ، ویروي ، دوك وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو اوبه کېږي
ډك له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دی «سوال او ځواب» د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سر چپه د تطبیق ور دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بېزوله زوېږه سرېتوب غواړي
څاروېتوب دی انتخاب د کمونیزم

ketabton.com - The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکیلاک سمبول دی
ترې وریږي سور خوناب د کمونیزم

ای پر سره کتاب کښې ډوب سردې هسک کړه
بې تعبیر دی رنګین خواب د کمونیزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستونی تېر شي
چې پرانیزي چېرته باب د کمونیزم

خپله هم په خپلو وینو باندې سره شول
څوک چې کړ شول په سرخاب د کمونیزم

هم یې ژوند او هم مردن مردار - مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونیزم

چې په سره کښېنتی سواره ځي په دې سیندکې
غرقوي به یې ګرداب د کمونیزم

هغه مُلک بیا په سره اور کښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونیزم

هرمزدور به بیا دستي نقش زمین وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونیزم

په خدمت یې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه یې تناب د کمونیزم

ketabton.com - The Digital Library

په نېشه کښې يې شيشه په . . . . . ولاړه
چې يې څښلي وو شراب د کمونيزم ۲

په بالښت يې روح له باد سره روان شو
چې ؤ پروت پر تخت خواب د کمونيزم ۴

وفادارو سره هم وفادار نه دی ۵
دا قانون دی او دا داب د کمونيزم

توپ وي، ټانك وي، بم وي، درزوي، دروزي، دزوي
تباه کړن دی ټول اسباب د کمونيزم

بم يې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقلاب د کمونيزم ۶

حق په اورتو، بورتو نشي پټولې
که هر څو غاپي کلاب د کمونيزم

تندي لاندي کړل په چول بيابان کې
چې وو سم څوك په سراب د کمونيزم

حبشي غوندي له لوږې هلاکيږي ۷
چې را غلی پرې سيلاب د کمونيزم

چين هم پوه شو پس له ډېرو ترنګولو
چې بې سُره دی رباب د کمونيزم ۸

ketabton.com - The Digital Library

چرېښنګو[۹] که هر څو وچه رېبژي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمونیزم

د اولس د قهر اور تر به ورلوېږي
څوک چې پښېږندي په رکاب د کمونیزم

د بلا مخ یې څرګند شوملتول جهان ته
څیرې شوی دی نقاب د کمونیزم

اوس د خلکو تر ډب ډوب لاندې لسکوړدی
ختم شوی نور د باب د کمونیزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانک ځي
دی د اګاډی اوس کرياب د کمونیزم

چې د شپې په منزل ځي څراغ راواخله
ځلا نه لري شهاب د کمونیزم

هاکتان چې کمونست ورته جامې وې
اوس څیرلی دی مهتاب[۱۰] د کمونیزم

له لمر څرکه تر زواله ؤ کسوف کښې
په غروب دی سور آفتاب د کمونیزم

اوس د وینې د فشار په رنځ اخته دی
چې په وینو ؤ شباب د کمونیزم

ketabton.com - The Digital Library

دافغـان د تېرې تـــورې په رڼا کـښې
مخ ليده شي بې حجاب د کمــــــــــونيــــزم

هغه لوړ ځي، ددې ټيټ دي خواهشـــونه
په دام نه نښـــلي عقاب ، د کمــــــــــونيــــزم

مسلمان ــــــ افغانه لوی وياړ دې نصيب شـــو
چې دې وټاکه پاياب دکمـــــــــونيـــــزم

نه د برش، بېتـــر قصـــيده يې دتوان ســـه ده
کتاب غواړي هـــر کتـــاب د کمـــــونيـــــزم

۱۳۶۳

✦ پايليکونه :

۱- د کمونيزم سوال ځواب = د کمونيزم د يالکتيک مطلب دی.

۲- د داروين هغې نظريې ته اشاره ده چې انسان د بيزو اولاد بولي او کمونستان يې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقيان او پرچميان په قدرت سره وړان شول او خلقيانو پرچميان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا يې ددې اجازه نه درلوده چې ويې وژني نو خلقيانو د خپل ټهر سپړلو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچميانو باندې د فاشيا بوټل استعمالول په دې بيت کښې

ketabton.com - The Digital Library

همدې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزې د بالښت په وسیله د تره‌کي شرمېدلي مرداربدو ته اشاره ده .

۵- د تره‌کي وفادار شاګرد حفیظ‌الله لعین ته اشاره ده .

۶- چا ویل په کندهار کښې دروسانو یوه بمبارونکې زره ورنه له ځمکې را وایسته او په خاښونو یې وډروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی همداده .

۷- د حبشې وروستی کاختی ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د شیمکرتیا او زرهښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند وروستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایي اصیل کتان د سپوږمۍ په وړاندې څیرېږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې د دې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کېږي ، په دې بیت کښې همدې عقیدې ته اشاره ده .

ketabton.com - The Digital Library

خبرې نه کوي

تو پ او بم عزیزې خوانسان خبرې نه کوي
دور د وحشت شو د اځیوان خبرې نه کوي

لا همه موزیم ته د پرځندن رازونه ملتنه وو
چاویلي دادي چې بستان خبرې نه کوي

څوک چې زما د سوي زړه حال درته و وایي
نه مې لوبږي زړه تر چې ګریوان خبرې نه کوي

څلې دا یږ ويې د تودې مینې داستان وايي
څوک وایې چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کوم پرې شلوېي "مسکو" بشر، بشر دوستي وايي
دا خوشې وېناده چې خرسان خبرې نه کوي

د ېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نه کوي

کسه اپه شفق کښې د شهید د وینو کړښې دي
ولې انکار یې یې چې آسمان خبرې نه کوي

ketabton.com - The Digital Library

سترګې يې د ظلم او وحشت داستان پرجار وايي
خير دی که د غيږې يتيمان خبرې نه کوي

او ښکو او سلګو مې د خبر و شربه ګونګه کړه
ګوره مې ديوان ترڅې ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښاږ

دخره مينه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نږ ده غلتـــــــه

خود خرس دوستي وژل دي او شيرل دي
څه ښه وايي دخره مينه ده لعنتـــــــه

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

دآزادی شپې

زما د ژوند سپمه یې لاندې کړله
پرې را خورې شوې خونړۍ تورې شپې
په وېرې ولړلې سرتر پایه
زما د ژوند د هیلو ډکې شپې

* * *

شپې دي او شپې دي پسې شپې دي شپې دي
یوه پر بل پسې لګیا دي راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ژنځیر دی
تولې تیارې - تیارې بیا - بیا دي راځي

* * *

که مې سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وینو ډوب دي رڼایي یې نشته
سا تو ږ ګرځي ګړی هم ډکېږي
شپه پسې شپه ده سبایي یې نشته

* * *

ketabton.com - The Digital Library

خو د حق نور را ته دا زیری کوي
چې ژر به خپره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هر خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوي راوړي
دا مید ګلان به وغوړیږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادي شپې به ورسیږي

۱۳۶۰/۹/۴
کابل

د نور څلي

پرکشان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي یې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لاړ د شهادت یې ده نیولې
ابدي یې دي پرې ایښې د نور څلي

پښین، پازانګی ۱۳۶۴/۳/۱۵

ketabton.com - The Digital Library

له ما خوښي له ما طرب مه غواړه

له ما مه غواړه د غزالو د مستۍ غزلې !

مه کوه هیله د کیسو، د قصیدو، د مدحو!

مه کړه آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو !

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړه !

زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه څړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

د تورو سترګو د سپین مخ خبرې ،

د غوړو اوربل او د سرو شونډو خندا ،

د معشوقې د عشق او مینې دنیا ،

ها د نازونو د نیازونو جهان ،

ها د ګونګرو او د پایزیب شرنګهار ،

له ما دې پاتې !

زه ور څخه خلاص نه یم

ketabton.com - The Digital Library

زما د مینې په دنیا باندې یرغل شوی دی!
زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې ذرې کړه!

(نو): له مها،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!
زه د الم د توپاني بحر پوشا خکی یمه
زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه!
زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه څریکه یمه!
زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

* * *

زما د خوږ وطن تنکي - تنکي ځوانان ړه ړه دي!
زما په ګران وطن کښې پېغلې شته دي، نجونې نشته دي!
خو توری سترګې یې د اوښکو بهیرو وینځلې
په نرمو شونډو باندې زنګ د د ندا سوړ لړي
پتري د وینو یې نیولي وي تل،
وربل یې جړ دی.
د ګودرونو له ځنګونو د سنګرو ځنګ ته
دي را تول شوي -
له غلیم سره په غزې وهي.

ketabton.com - The Digital Library

او قربانیږي د وطن په لار کښې .

اوردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د وېرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

نه د الم د توپاني بحریو ښاخکي یمه !

زه د ستم له اوره پوړتریو بڅرکی یمه ؟

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه ځړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس تر !

د وحشي لښکر له لاسه ځخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړېږدي !

ځکه را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وینو لړلي شهیدان دهغې !

ketabton.com - The Digital Library

د وجدان رڼا - رڼا مې لنبه - لنبه شي ،

د انتقام لنبه

خوله مې له وينو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ماخوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو خاشکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه کړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې

خندا ګناه نشته !

بس د شهید ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،

مجوني لاسونه سره کوي

ketabton.com - The Digital Library

خوبه تکریږونه

په سرو- سرو وینو سره دي !

سازونه نشته

د بمونو زیراو بم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په حوله ، د توپ په ږز ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه دا لم د توپانی بحر یو ښاخکې یمه !

زه د ستم له اوره یو پرتریو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه کرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

ketabton.com - The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پېښور له پېښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختيار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګريوان

د خپلواکۍ نور ورخيرلی وي

د حقيقت لمر راختلی وي

خو

څوچې تياره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نو)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

زه د الم د توپاني بحر يو څاڅکی يمه!

زه دستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه!

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يو کرېکه يمه

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه!

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوئ هيله د کيسو، د قصيدو د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

له ما ،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور، کچا ګړيانو

ټي، بي*

په خپل کلي، خپل وطن کښې روغ رمټ وو
شو مرګونی رنځ ناڅاپه را عيـــــان
وو " ويروس " يې له وروس څخه را غلی
د ټي ،بي په رنځ تباه شول افغـــانان

۱۳۶۱/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي ،بي له رنځه خلاص شو که خدای کاندې
بس اوس پاتې يې دوره د " نقاهت " ده !
سور سحر يې سره ماښام ته رســـــيدلی
د روسي سنګېلاک تخته د ميخ ترکت ده

۶۵/۳/۱۰ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټ.بي د تره کي او ببرک د نوموړو د سرتکي دي چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم دا ځلس کاله د واړو دلوته په کابل کې اخيستل کېده، نقاهت هم د نجيب د نامه له سرتکي څخه جوړ شوی دی.

ketabton.com - The Digital Library

د وینو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وینو بارانونه لرم
ستا څڅکو ونکی غاړ تول نه غوارمه
چې د شهیدگل ، پرهرونه لرم

***

آسمانه واوره بـاران مـه اوروه !
په وینو پالم د وطن گلونه
کرم او به خوربه یې د تن په وینه
تـازه به ساتم د چمن گلونه

***

آسمانه واوره بـاران مـه اوروه !
زه د غلیم پر سر بڼلـی اوروم
چې زما لورته یې کـانه کتلي
په سره د ښمن مې سرې گولۍ اوروم

***

ketabton.com - The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته تورپان جوړوم
لا په آمو کښې غوږونه لرم

۱۳٦۳/۱/۱۴
پېښور

دولت که دوړلت

دا "دولت" رښتیا "دوړلت" دی
هم سبکنځل کا هم وهل کا
تر "دوړلت" لا پسې تیر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمت کَش او زحمت کُش

زحمت کَش یې زحمت کُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادیروته
په رښتیا د زحمت کښو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته دیروته

۲۸/ ۸/ ۱۳٦۱، پېښور

ketabton.com - The Digital Library

راسره وژړل

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژړل!
هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه، سوې ژړا چې یې تر غوږ شو
زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژړل!

د هر لوی مصیبت زما په کور کښې ستړګې پرانیستې
دا چې هم کافر هم مسلمان راسره وژړل!

چیغه مې د غم لکه ققنس له سوزه پکه وه
شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل را پر ښندوې
د هر مې وو غمونه، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په تورتم د ر نهو او ښکو د هوې بلې کړې
ستورې یې را کوز کړل کهکشان راسره وژړل!

څرېکه مې د زړه چې په پټرې شونډو کې کړې کړېکه شو
تو یې یې تنهې کړلې ګریوان راسره وژړل!

زه یو آواره یم، کله هلته، کله دلته یم
اوښکې سرګردانې دي آسمان راسره وژړل!

ketabton.com - The Digital Library

نه يم پوه واړه زړه کښې يې څه انديښنه تېره شوه
ما «رفيع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳٦۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې يې «حق سا» هم ترېنه سلب کړه
«کام» «ناکام» کړل د ځوانانو ارمانونه
د «وحشت دا انسان سوز ماشين» چې «خاد» شو
کړل «نابناد» يې په زرګونه، په لکونه

۱۳٦۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګريزي پوځ ورپسې وُ
شاه شجاع بريت تاوول سپر د دفاع وُ
خو يو لک خرسان ترېنه، ببرک ترشا ته
دا دی ځکه «ببرک شاه» ها «شاه شجاع» وُ

پېښور، ۱۳٦۱/۸/۲

ketabton.com - The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمان !

برو! برو! زین خاک ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

ketabton.com - The Digital Library

ای کرگسک پیر

عقابها

اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما

از سالهای سال

از قرنهای قرن

از چشمه های پاک

و زرگهای تاک

ما را باده یی

ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست

ملتی

غیور و باایمان

دلدادهٔ ازادی و آزادگیِ خویش

اندر نبرد حق

در راه حفظ خاک

ketabton.com - The Digital Library

سر میدهد آسان
هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز
فرزند تاریخی وکهنسال جهان است
آزاد ومستقل ؛
در طول زمان است
تا هست این جهان
تا هست یک افغان
این میهن ما نیز
آزاد میماند
آزاد میباشد
برو!
برو!
برو!
از مرزهای ما ،
به مرزهای خویش

ketabton.com - The Digital Library

آنجاست خاك تو

اینجاست خاك من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې یې نن دی

پاس په سر یې چې خوړلی دا ګوزار دی

خپلواکي نعمت ته نه شئ رسیدلی

څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په مټو واك ته رسیدلی

سره ښکیلاك را ستولی مستقیم دی

ځکه هر افغان یې ولي په سر کاڼي

د ببرك رژیم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د وینو بهیر

خلکو بې ځایه تورن کړي شرمښان په وینو
یا یې بېرحمه شان بللي دي پړانګان په وینو

خو په خونرېزکښې کمونستو تر دوی وا ړوله
چې یې ماره دانسانانو کړل لېوان په وینو

اوس مو پخپلو سترګو ولیدل پخپل وطن کښې
مونږ اورېدلي وو چې رغښتل به اوښان په وینو

یادونه پېر دي فریادونه له هر خوا نه آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړي دافغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې تویې شولې
چې ښایي لوند په ځای داوښکو کړم ګرېوان په وینو

نورې لوخوړېد بمونو ترې راپورته شولې
کورونه رنګ شول کلي زنګ شول دانسان په وینو

سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې راپه یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

د گنهګارو(!) بې ګناهو ترمنځ پوله نشـــته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان پـه ویـنـو
څوك په مېړو، څوك په کورو، څوك په زندانو کې مړشول
هم کور په وینو دی، هم لښتي دی زندان په ویـنـو
له یوه سره د سرو په پړیکولو سر شـــــول
هم دي خانان په وینو رنګ، هم دي خواران په وینو
دوی کړل کنډواله ستل دوینو توپیرو د پــاره
هغه کورو کښې چې له ځایه وو ودان په وینـو
څوك یې وژلي په تورېك څوك د بمو په مټـــو
څوك په ژوندوني ښخ کړل په کورستان په وینو
صرف یې ونکړه په بېڅیا د وطن په زویـــو
ککړ یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فکر سرمایه یې له وطن کړه ورکـه
چې په خبره وو کړل یې ډوب هغه کسان په وینو
که محصل، متعلم وُ، که مامور یا اســتاد
چې ددوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی کله اړ شول په لیکوالو، ډاکترانو بـاسـندي
ډوب یې کړل ډېر متخصص، انجنیران په وینو

ketabton.com - The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه یې له مینځه بیوړه
علم په وینو شو ، ادب او ادیبان په وینو
ګلي په ګلي ، ښار په ښار یې وینې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وینو
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه
د روس په لمسه یې خولم کړل افغانان په وینو
وطن یې وینو ډک ولل شوی د وحشت له لاسه
د سیاهۍ نه دی ښایي لیک شي دا داستان په وینو
زه بریې وښیم جهان ته کومه ـ کومه برخه
دې لړند کړی هرطرف افغانستان په وینو
عون تنهوي چې د کوڼې د غمو چیغې وا وری
او به سرې شوی دي د سیند د نورستان په وینو
کله وتې شي د کیراړې قتل عام له ذهنه
د خوینډو میندو ځنو لړند شول بچیان په وینو
د شیګل ، شګې هم په سرو وینو ګښې ولمبیدې
د ، نیشګلام ، شنیلې چې دکې کړې باران په وینو
د ، ننګرهار ، دګلو هار دوینو عکس ښیي
چې یې په پښو ګښې رغړیدلي دي زلمیان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

د « الیشنګ » ، د « الینګار » سیند ونه سره ښکارېږي
دي لړل شوي سرتر پایه ټول « لغمان » په وینو
په « حصارک » کښې ایسار شوي سره اوروونه دي
په « خوګیاڼیو » کښې ټانکونه شول روان په وینو
که « خیرخانه » ، که « پای منار » ، که « چنداول » د « کابل »
« بالاحصار » یې کړلو سور لکه الوان په وینو
د « لوګر » غرونه لا تر اوسه شاهدي پرې وایي
چې یې ډوب کړي دي د غیږې ماشومان په وینو
که « برکي » وي که « پادخواب » ، که د « علم پل » وي
ټول ولې وینو دي ، هم دي « تنګي واغجان » په وینو
د « څرخ کورونه » په څرخي ایکوپترو وران شول
په « بهاوند » کښې چا ونه مونده امان په وینو
« تیره » « بیار » شوه د توپونو په لوخړو باندې
« ګردېز » جنګرېز کړ سور په وینو ، ګردېزیان په وینو
سته د « ستو » په کنډو کښې د سرو ووته
هم کلیوال وو ، هم عسکر منصبداران په وینو
« زرملې » خیل یې ښهره مله یو ځل له لا سره ورکړل
څوندي تري ولاړل ، پاتې ، پاتې شول بې نشان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

شول مري کوته «سیدخیلو» وزه»، «دوه مانده» کې
په «زیړوک» پریوتل لاشونه، «شوکیان» په وینو
په «سیدکرم» کې په «ځاځیو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وینو وشو
شیر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو «پروان» په وینو
«پلخمري» ده، کر «دوشي» دی بیخ له وینو نه شول
غاټول د دښتو ځیګرخون شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی، «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وژل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزارشو د وطن د وطند وستو بچو
«میمنه» میڼه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې خوب پولي پټې کړل د «بامیان» په وینو
د «امیربند» د وینو رنګ شو، پنجاب سوبنکارین ی
«شهرستان» ربنی، لړل شوی «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

"ونخی"، "کړ"، "شنیز"، کړ "جغتو" دی وینو ولمبول

"خروار" په وینو شو، رنګین شو "زنخان" په وینو

هغه "غزنین" چې ما لیدلی وُ اوس هغه نه دی

بوی د سرو وینو تري راځي رنګ دي ګلان په وینو

"ناور" په وینو دی "واغز" دی سرو لمبو وهلی

"رباط"، "تاسنګ" او د "شلګر" دی هر مکان په وینو

په "قره باغ" او په "مُقر" بموند واوریدل

دښتې او غرونه لمبیدلي د "روزګان" په وینو

د "اورګون" زمکه شوه اورګوښې د لمبو د لاسه

د "وازې خوا" د "کتواز" دی هر میدان په وینو

"شینکی" شوه سره "دروازګی" سره "سورغر" شو سور په وینو

ښکته او پورته ډوب شو ټول "زابلستان" په وینو

"ارغنداب" ویني شو "کوز" ویني شا او خوا یې ویني

"بولدک" په وینو هم یې ډوب کړ "ارغسان" په وینو

په "لښکرګاه" کښې د لښکرو ویني وبهیدې

"موسی کلا" په وینو سره شوه "هلمند" وران په وینو

په "فراه رود" د وینو رود د افغانانو ګډ شو

"شینډنډ" د وینو ډنډ شو "لژند" شو "سیستان" په وینو

ketabton.com - The Digital Library

« هرات » په یوه ورځ کښې د برش زره بچې مړه ولیدل
هم د « بادغیس » ، « مرغاب » په وینو دی « لامان » پړوپړ
وطن په وینو باندې رنګ شو کلی - کلی رنګ شو
خو ماره نه دي تر آخره ظالمان په وینو
د وینو - وینو په لار ولاړم د وطن په غنبر کښې
سمه په وینو ، غر په وینو ، ګلستان په وینو
ملی ماتم یې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وینو خوند کوي ، سورمې بیان په وینو
د کوڼډو ، رنډو ، خویندو ، میندو چیغې هره خوا دي
چې یې وحشیانو لوغړولي دي خپلوان په وینو
تاریخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وینو پسې
لګرد دوی د بل چا لاس نه دي د اشان په وینو
د ټول تاریخ د وبسو پاڼې یې په وینو ولې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګیز خان په وینو
عبدالرحمن له کګریو خوشلي جوړ کړل
دوی سراسر وزنګاوه هر یو مکان په وینو
څو ناحق ویني یې لاس ناځلي له لمنې څڅه
څکه لړلي وې ټول عمر قصابان په وینو

ketabton.com - The Digital Library

د باد روان له شرمه دك مړاوږ به هېر نشي د چپا
هغه ترکي چې يې سور وُهر "پرمان" په وينو
امين دلوی خاين په توګه ورك شو، سپك شو پسې
روسي بادار يې كړلو مور به د خپل ځان په وينو
کارغل به هم و يې سر ژړ دوينو په بهير و وبنږي
چې له اوله وُ وطن تر را روان په وينو
داد افغان وينې به نشي بې بدله پاتې
ژړ دي خولم بکړي خپل واړه دښمنان په وينو

۱۳۵۸/۱۰/ ۲۳

کابل

عاشوره

رادبره شوه دكال ددرانه غم ورځ
هغه ورځ چې ياده ده دلوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بيتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

٦٣/ ٧/١٥

۱۰ محرم ۱۴۰۵ه،ق

ketabton.com - The Digital Library

د نور څلی

د پریالي غازي او سرلوړي شهید
مولوي شفیع الله په یاد کې

هغه غازي چې یې د توري شپې په تور زړه کښې
د توغندیو د نور کرښې هره خوا ایستلې
د حق رڼا به یې د زړه سترګو ته نور وربخښه
رمې ګولۍ به یې د هدف په لور رسا ویشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرونو باندې
په عقابي غوره ځنګ په لوړ جرأت بریدونه کول
د دښمن زړه ته یې رسا د توري خرپ رسیده
په خپل وحشي دښمن یې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډیوې یې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې چې ان دارګ په خوله کې

ketabton.com - The Digital Library

په خپل رسا - رسا ګوزارې بې حسابه ورکړل
د دین او خاورې دښمنان د رسوا مرګ په خوله کېښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غږ به یې غلی کړلو
دحق دلارې د راکټ په لړزوونکو وزو
د روس دظلم، استبداداو د فساد ځاله
پرله پسې بریې ویشته په نړوونکو وزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د سترګو تورو
ده ته ؤ یوکه به دتور، که به د سپین ګوندؤ
چا به چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سرؤ دده
دده نظر کښې یو د کفر بل د دین ګوندؤ

* * *

هغه غازي چې زور، زاری او زر پرې نړ چلېدل
د عارضي سولې، تسلیم په لاره تللی نه شو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف ؤ دده
سرې بایللی شو خو چا ته کښېنولی نه شو

* * *

ketabton.com - The Digital Library

هغه غازي چې عقيده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صاف نه يې په صاف زړه جهاد ونه کـــول
په هر مصاف کښې به يې ويو ښکلولې يې پسې
کړل تار او مار يې چې د ښمن په قطار ونه کول

* * *

هغه غازي چې يوه لحظه يې هم آرام نه کـاوه
وايي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په غيږ کښې
شفيع الله ؤ شو شفيع يې الله ولاړ الله تـــه
شولو آرام د خپلې توري د نيام په غيږ کـــښې!

* * *

خو غازي نه مري ، شهيد نه مري ، هغه تل ژوندی شو
ظاهره ښکاري چې زمونږ له لوی غازي غلی شـو
چې تر قيامته کړي رڼا او تر آسمانه رسـي
شفيع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلی شـــو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

بت پرستي

تاپستي کړه ، ماسستي کړه ، ده چستي کـــړه
رانه لاندې يې دپلار نيکه هستي کـــړه
ها دې ياد دي زه دحق په مينه مست وم
اې دين زاهده! تا به بد مستي کــــړه!
د دارينو سرخـرويي مې شوه په بـــرخه
چې په وينو مې خيشته خپله هستي کـــړه
کـــه پرون مې سومنات کښې بتان مات کړل
نن مې مانړه د ما دې بُت پرستي کــړه
چې کلونه په رنګونو کښې وه پټـــه
بنه رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

ketabton.com - The Digital Library

زيري

زه وُم شاعر!
زه د وطن شاعر وُم
ما د وطن د عشق نغمې ويلې!
ما مې اولس ته ترانې ويلې!
ما ويښول،
ما پاڅول،
ما مخول وګړي!
تل د لوړتيا،
د پرمختيا،
د ورانديې تيا لپاره!
زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!
شي پخپل كور كښې بسيا!
د تمدن له ګرنديو سره يون وكوي!
ملي پاڅون وكوي!
په ملي هڅه او تكل وطن آباد كانديې!

ketabton.com - The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوړ انګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
دداړې له لارې واك ددوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه
د بل په واك کښې یې زمونږ آزاد ملت ورکړ ،
له هر څه تېر شول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پر خپلواکی مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وُم ! د ملت شاعر !
خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !
په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
او س وخت د ژړاګانو نه دی ،
دا خپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،

بیا مخـــوم !

ketabton.com - The Digital Library

* * *

زه باوري يم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندي ژوندون نه مني ،

يون كوي

د روڼ تاريخ رڼه او سره لاره تري نه هيريږي !

د وی په دي خپل ښځړ كلن تاريخ كښي ؛

لوړي ټالي يي كوريدلی او غريبي ګالي ،

خو بل ته نه دي تسليم شوي، غلام شوي نه دي!

د وی په خپل دي ښځړ كلن تاريخ كښي :

د پرير غلګر ، د پر د اړه مار ليدلي ،

د دوی په خاوره بلوسيدلي ، له هر خوارا غلي ،

راغلي دي ، يرغل يي كړی ، بلوسيدلی هم دي ،

خو ياتي شوي نه دي بېرته ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلی ، څوك برايېدن غونډي تپي تښتلي ،

وطن فروشه افغانان يي بيګا نه بللي ،

په هما غه لار يي ليږلي ، چي باد ار يي تللی ،

ژوند تري نه دي پريښي !

ketabton.com - The Digital Library

شاه شجاعان ـــ یې ټول په ګور منډلي !

***

اوس ـــ هم همغه وینه شته لا سره شوې نه ده !
اوس ـــ هم همغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !
اوس ـــ اوس ـــ هم شته د وطن دوستو افغانانو بچي
نه پرېږدي د لته په دې پاک خاوره ،
پردي تېرزن ،
د دوی ځایي ایجنټان
د دوی په روبلو اخیستي شوي داخلي نوکران !

***

که باور نه لرئ نو ورشئ نورستان وګورئ !
د کونړ لوټه ـ لوټه ،
کلی ـ کلی
هلسته تنګاب ، بلخ ، سمنګان ـــ وګورئ !
پکتیا ، اورګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورئ !
ټولو ځوانانو ،
نرو ـ ښځو
او وړو ـ زړو

ketabton.com - The Digital Library

په زړورتیا او په میړانه ،

سینې سپر کړلې

د توپ ګولو ته ،

د ټوپک شلیک ته ،

د دوی سرونه ټانکو لاندې کړل ،

خو ټیټ نه شول ،

د بل نوکر ته ، د پردوا مرته ؛

غاړه یې ورکړه ، خو په غاړه یې قبوله نه کړه

د مړئیتوب کړی ،

غاړه یې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاریخ ته !

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې ؛

* * *

زه باوري یم چې دا سرې وینې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به یو ځل بیرته کړي آزاد تنفس ،

په خپل آزاد ،

د میړو هیواد کښې

ketabton.com - The Digital Library

نه باوري یم چې دا کیږي
او ډېر ژر کېږي،
دا د آزادو میړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه ګوري وګل د آزادۍ سپېځلي ورځ وویینم!
بیا مې په زړه کښې بل ارمان نشته،
بیا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم!
په خوشالۍ به مرم،
زړه خوښی،
په خندا به مرم!

زه باورې یم چې وطن به آزادیږي زما
خو که زه مړ شوم په دې منځ کښې
نو خوږ و ملګرو!
تاسو ته هیله کوم،
خواست کوم،
غوښتنه کوم!

چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ
زما تر قبره څوک راواستوئ!

ketabton.com - The Digital Library

چې ما ته زیری د وطن ـــــ د آزادۍ راکړي

زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم

زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم

دا زیری ـــــ

ما ته دی د ژوند زیری!

د نوي ژوند

او دتل ژوند زیری ـــــ!

۱۳۵۷/۱۲/۲۳

کابل

د ورشو، ورشو*

چې د ټول جهان نیول یې وو په نیت کې

ها حریص تر او س ساحه د پښو شوه تنګه

چې بې سره پکښې هره خوا یې خـــــر وُ

قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

---

* لومړی ورشو د پولینډ د پایتخت «وارسا» او دوهم ورشو د «ځای» په معنی ده.

ketabton.com - The Digital Library

پخه‌لار

په وطن چې د وحشت سیلۍ خوره شوه
هرې خواته ویرانه شوه - ویرانه شوه
ورځ وې سپینه، شپه وې توره په دنیا کې
خو زمونږه ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانیمرګې
د ولچه نه ښکارې هر لور ته جنازه شوه
کړیوانونه ترلمن پورې پېڅه شول
د کفن خبره پاتې شوه، زړه شوه
عرش پرې نولې له آسمانه د نور څاڅکې
چې سنګر کښې د شهید وینه د پوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وینو بهیرونو
د غمونو قافله د پېره درنه شــــوه
آزادي به پرې سرلوړې ځي «رفیعه!»
په سرلوړو ټکروچې لار پخه شـوه

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېږ يې نابغه خوګک قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!
«نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
ښځ مو پاك کړ د انسان د ښېلاو ګرده»
د عوایر عوبل دل کړی هر انسان دی
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

«نور قابض زموږ ملکري په هر څه دي
که غوجلې، که ځنګلونه، که وابنه دي
په خپل واك مو شرو کړې چور تالان دي»
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی»

ketabton.com - The Digital Library

امبا! امبـــا! امبـــا!

هورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

ای د ښارو و ملګرو خوبښ شئ، خوشالیږئ

د پرانو نه موږ تول خپل دي پرې پښتو ښوئ!

ګلان خورئ په بوریو د کوښي يې تاوان دی!"

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چراغان دی

امبـــا! امبـــا! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

د خوکانو مشري د پر د پر افتخار دی

د غوایه بغـــاوت نوی ابتــــکار دی

د ښارو یو نهضت توند په مخ روان دی

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چـــراغان دی

امبـــا! امبـــا! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

۱۳۵۸/۷/۲۳

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

وينه او مينه

وينه په مينه تو ئيدو تر پيدا

په كومه مينه ؟

د وطن په مقدسه مينه!

په هغه مينه چې ترې پاكه بله مينه نشته

او هغه وينه چې ترې صافه بله وينه نشته

دا وينه جوړه د وطن د مور له تيونه ده

دا وينه وينې د چينو له سپينو پيونو ده

دا د وطن د مور له وينې ده

له مينې ده

دا د وطن په لار تو يېږي

زرغونېږي پرې ،

تازه گلونه ،

سره گلونه ،

د لاله گلونه ،

په پسرلي تازه كوي د وطن د بڼتي غرونه

ketabton.com - The Digital Library

چې د وطن په لار تویېږي له دې وینې قربان!

چې د وطن ناموس خوندي کړي له دې مینې قربان

وینه په مینه تویېدو ته پیدا

په کومه مینه؟

د وطن په مقدسه مینه!

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

سالنګ که سالنډ*

۱

« هندوکش » مو له ازله عدوکش دی

چاچې کړې پرې تېرې، تېرې یې شنډې دی

خو روسانو چې یې زړه ته رغونې ورزلنده کړې

دوه یې وخوت ویل: « سالنګ نه دی سالنډ دی »

۱۳۶۱/۸/۲۰

پېښور

* دا ټوټه په سالنګ کې د سویتي روسانو د مړ دار یدلو په ارتباط ویله شویده.

ketabton.com - The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي
جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي
چور ته، لوټ ته "عدل"، "مساوات" وايي
لوښ تیری "د سولې همزیستي" بولي
روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لا رد آزادۍ نیول "پیښي" بولي
کور په کور نفاق کړل "وحدت" شمیري
حق جهاد د دین پر "باندیستي" بولي
فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستۍ "نیستي" بولي
هر څه یې چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس هغه "کمونیستي" بولي

۹ / ۱۰ / ۱۳۶۱ پیښور

ketabton.com - The Digital Library

دوینو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دي ګلونه
پرې راغلي د خزان دي سره بادونه
سرو لمبو دې سره ګلان له منځه وړي
پاتې شوې يې اغزي د باغ په خونه
طبيعي پسرلی سره خزان تالاکړ
ګل ګيډۍ يو ته يې واچول اورونه
د غوايه غوبل هر څه سره دل ول کړل
په وطن وکړل غويو غوايه کارونه
د روسې د کښت له پاره يې قلبه کړل
که کورونه وو يا وو ودان ښارونه
ودانۍ يې کړلې ورانې په بمونو
پرې يې کړ کړل د ځوانانو تاند سرونه
ځوک يې کړل په تراکتور تر خاورو لاندې
په چا تېر شول د روسې درانه ټانکونه

ketabton.com - The Digital Library

څوک خوراک دماشینګن څوک دتو پوشول
چاته ګور کړل الوتکو ځیل کــورونه
نه واړه اونه زاړه تری په امان شـول
قتل عام شول : ښځې ، ووړکي ، زلمي ، ځوانه
څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چا ډک شول په وطن کښې زندانونه
زندان څنګه د قصاب قصابخانې دی
پرې کوي پکښې غوښې د اولاسونه
په برقي ډنډو وهل دي څورول دي
په ژوندوني بېلوي ترېنه پوستونه
درسته ورځ وژل دي ، وينې دي ، وحشت دی
ځوروي يې په ريشمو لکه پســونه
چې شعور يې و ، چې درک ، چې يې احساس و
ځنې په ګور شول چې ور اوښتل ځوانه
چې عالم ، چې په څه پوه ، چې بادانش وو
پرې انبار يې کړل د خاورو اسـبارونه
چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پر ښنول مېـــړونه

ketabton.com - The Digital Library

دپردیو زرځریدو نوکـــــرانـــو
د وطن په بچـــو وکړل ستمـــونـه
څو باور دی چې داویني بزرنك راوړي
شي پرې تاند بېرمو باغونه او راغـــونـه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلك په شاره هم ګلونه کــري
یار* په ودانه ګټي بمــونه کــري
ودانه ورانې خلك ژوندي ښخوي
سرخښول نه دي، سرونه کــري

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـــل

---

* یار دلته دملګري، رفیق، تواریش په معنا دی.

ketabton.com - The Digital Library

للـــون

د وحشت لرې له فضاء نه به خوريږي، ځي به!
د ايمان لاس به په باطل باندې بريږي، ځي به!
د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تيارو د رګو وينه به وچيږي، ځي به!
د وصال لمر د غره په څوکو راختونکی ښکاري
د بېلتانه د واورې غرونه اوبه کيږي، ځي به!
زه به له ياره سره ځمه خپل اشنا د يار ته
د رقيبانو سره مخونه به توريږي، ځي به!
د برې زړې به زرغون شي د شهيد په وينو
دا هرزه بوټي په للون له منځه ځيږي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

داوطن

دا د افغان وطن دی ،
دا افغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مست و شاز لمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خو د چا پښو کې نه ږدي :
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښیږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

ketabton.com - The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتك مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د عقابانو ځاله ،

دا استعمار قفس ته نه ننه دي غاړه !

په خپله پاکه او آزاده خاوره ،

کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !

دا استعمار بابښې په ځمکه ولي ،

د دوی ځايي کونګان په خاورو منډي ،

نه پرېږدي ، نه پرېږدي

په خپل دې مقدس وطن کې

د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د مېړنو مېنه ده !

دلته پردي تېرى کوونکي تم کېدلى نشي !

که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،

سرونه وړلی نشي ،

ketabton.com - The Digital Library

که په ژوندیو ښو راځي

په مړو ښو ښېرته وزي،

ځینې یې بېرته هم په هیڅ شکل وتلی نشي

په تېښته تللی نشي

سرخیل ساتلی نشي

دا د افغان وطن دی،

دا افغانستان وطن دی،

د تاریخ پاڼې یې زرینې دي

په وینو سرې دي او رنګینې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

د شهید وینه

که سینه سینه د کابل سینه

ته چې رالوېږې ترابا سینه

سوات ته ځېږ وړکړي خوړي ګډېږ نشي

په یون کښې ساتي د شهید وینه

اټک ۱۳۶۴/۶/۱۲

ketabton.com - The Digital Library

څه ونه وایې؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وایې؟
د سره ښکېلاک خر دواني ده چې څه ونه وایې؟

کړي وطندوست وطنفروش، انقلابي قلابي
د تومتونو پرېماني ده چې څه ونه وایې؟

که خپلواکي غواړې چټک څه د زندان په لوري
د مېنې مینه زنداني ده چې څه ونه وایې؟

که سر دې ټیټ نه کړ تېښتې د برچې په څوکه
سر ایښود دل لوېه ځواني ده چې څه ونه وایې؟

د عوه د هټول انسان کوي فکر یې سیمه کې دی
دلته تر او سه ځانځاني ده چې څه ونه وایې؟

د سردارانو امتیاز دی او س د دوی میراث دی
په عیش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وایې؟

ماهر درزي تور استعمار ته سره کالي وا چول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وایې؟

ketabton.com - The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته درومي
مقابله مې ایماني ده چې څه ونه وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالامینه

جبه‌زار

پلار وطنه «جبهه» څه دې بر «جبـــه» ده
د چا پلار وتنه نشي ځنې کـــړلې
له کابل نه کــه کا، بل لــوري ته هڅـــه
په تابوت کې مړ «جبې» پورې شي تــللی

* * *

پلار وطن جبهې ته ور چې شي ســـړی
د چا پلار وتن جبې نه نه شي کـــړی
«سیل هله وي ښښتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مـــردار» غونډی ته ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د شمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوی دوری راخوری شوی
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمــــونو
د شمال له خوا شمال دی، را خوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونـــو

***

د اترپان د غلامی دی، د اتړپان د بربادی دی
غوا ړي وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران مو کړي کورونه
غواړي وباسي له بېخه، خپلواکی سمسوره ونـــه
چې ورکړي مو پلرونو دي د وینو بارانـــونه

***

دا د نوي وخت انګرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږو کې یې ترخه دي، په پستو کې یې زېږه دي
تر انګرېزه خوځل تېر دی، خونیر نك او رنك یې بل دی
هغه خه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

***

ketabton.com - The Digital Library

دلستومي ماران روزي ملتوبنوته په کور کښې
تود میدان شي جوړولی ، ډېر پیاوړی مداري دی
سرې ریتارې کړي وړپورې ، ګډوي يې په ميدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا يې راز استعماري دی

* * *

کور ، کالي ، ډوډۍ شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې يې ډکې له اوبو شي ، چې ورګډ يې په اوبو شي
چې لاهو شي دې سره سيند ته ، هر هرڅه ورلځي يو سي
دغه وخت چې په ځان پوه شي ، په توبو شي ، په توبو نشي

* * *

ته راغلې هدا ورځ ده ، په وطن مو افغانانو
په میدان د سیاست کې خوشې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناڅي ، کله څملي ، کله پاڅي
خوروي په ملک کښې زهر ، ډېر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړي يې خپل رنګ دی ، هر يو کار يې د نيرنګ دی
را روان په نوي لار دی دا د عصر استعمار دی

←----

ketabton.com - The Digital Library

په رنګونو غلط نشي، نیرنګونو نه رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی- بیا دی وار دی

***

د تاریخ عنبتلیه زویه، بیا پر کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یونسي، د سمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په مټو به ختمیږي
استعمار ته په سرورکړه، څوبې سره ګوزارونه

***

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پتنګان د آزادۍ دي
افغان کړی بیا قیام دی، نن یې بیا تړلی لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادۍ دي

***

بیا پک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په ټوپکو، په چړو او په لرونو
بیا د توپ او رد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لورونو، په ډبرو، په سوکونو

***

ketabton.com - The Digital Library

بیا راسي خبروېږ د ملت د قربانیـــــــو
د افغان د مېړنوالي، شهامت او دبریـــــو
په ټوپک نیسي توپونه، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس به ټانک ورخېژي روسان نیسي ترمړیو

* * *

بیا سره کړي یې ده زمکه، دا دې وخت سره استعمارته
د ګوره، په سرنوشت یې اړولي "سره روسان،، دي
بیا د سرپوړ تر کولو که خدای کاندې ببړته نه دي
په کاري ګوزار یې ویشتي د لستوني سره ماران دي

* * *

له سرو بڼو نه تېرېږي، په خوښیو، خوشالیـــو
له وطنه نه تیرېږي، په لویشت - لویشت یې بدي سر ونیو
چې سمسوره شي، چې شین شي، چې آباد شي، چې زرغون شي
سپېروي پرې د سرو وینو، خوږي سره سیلاب بوته

* * *

باوري یم، باوري یم، غلامي په ختمېدو ده
را نژدې اتل ملته! اوس شیبې د خپلواکۍ دي

ketabton.com - The Digital Library

په څو ورځو، په څو شپو کې، نتيجې به راوتلو
د غازي د مېړنوالي، د شهيد د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبرو

ستالين او امين

د ډېر ظالم خونخوار وېښتيا ده چې "ستالين" دی
خو سل ځله او س او ښتي ترې «امين» دی
خلك وژني، کلي سيځي او ښار وران کړي
د ملت په کور کې جوړ ملي ناورين دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

يو بيت

زما د ژوندانه بې ثباته تلون کې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

ketabton.com - The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ ساز قرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چومرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

ketabton.com - The Digital Library

بودن بود گناه

تلاش علم وفضل

جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !

زندان بس بزرگ !

اینجا زمان نما

آهسته میگردد

آهسته ـ آهسته !

اینجا ثانیه گرد

اینجا دقیقه گرد

اینجا ساعت نما

یک از دیگر آهسته میگردد .

به پیش نمیرود

گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

ketabton.com - The Digital Library

د ننګ تدبیر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي ، خندا، هوس خوشحالي
چې کور په کور مې د ملت په کورکښې ویر پروت دی

روښن فکران، رښتین فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په هدیره، څوک په زندان، څوک په بونیر پروت دی

ملت ویرجن، چاپیر ویرجن، زمکه آسمان ویرجن دي
زما په شعر د ویرجن محیط تاثیر پروت دی

د وطن زویه! په تاوخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبیر پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

ketabton.com - The Digital Library

غوړېدلی؟ ، افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ وو څه شی ودان
په ټانکونو، په بمونو يې هوار کړل
ښه يې وغوړاوه ګران افغانستان
د کورو په ځای يې وویشل ګورونه
خو يې شنختې او بې نښې، بې نښان
د کالو په ځای يې خلاص کړل له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګرېوان
د ډوډۍ په ځای يې وينې را خوراک کړې
کړل ماړه زمونږ په غوښو يې لېوان
کړل يې لوټې - لوټې کلي، لوټ کورونه
په لوټمار پسې خواره شول لوټماران
کور، کالي، ډوډۍ يې واخيستل له خلکو
په وژنه يې هم اړ نه شول خلقيان

ketabton.com - The Digital Library

څوک د باندې ، څوک په بندکې ترتیغ تېرشول
شول خواره واره ، خوار ه - خواره یاران
چې تودې به پرې زموږ مشاعرې وې
بېل شول هغه شاعران او ادیبان
نه یې لوری ، نه لودن ، نه یې درک شته
شول بې پتې دوطن د پت زلمیان
د وطن دښمنو کړل د ځمکې زېږې
د وطن په مینه مست خیالي ځوانان
تو یې شوې دومره وینې په وطن کښې
نه یې اوښکې شي وڅلی ، نه باران
د برچې او د نېزې په څوکه باندې
خاینانو غو ښتل ځان کړي امینان
د برچو او د نېزو تر څوکو لاندې
د دوی زړه ؤ صادقان کړي خاینان
خبر نه وو چې وخت نشي غولولی
چې خاین او امین ښيي دی زمان
روسیه شول هم ملت ته هم تاریخ ته
په روسیه باندې یې وپلوره ایمان

ketabton.com - The Digital Library

ددوی زړه ځي افغان د روس غلام کړي
روس نه وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چې زمري په زنځیر نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندي وي یو افغان

چا چې کړي ده سودا د ملک پلورنې
دي منډلي یې په ګور شاه شجاعان

چې سپک ګوري د وطن د مورلن ته
سپک په ژوند وي هم په مرګ دا حرامیان

د تره کي عوندي مري د لښ له لوري
شي ناولې روح یې باد سره روان

دامین عوندي د سپي په شان مردار شي
د پلیت مړي یې قبر وي ویران

چې اسلاف یې اول سپک او پسې ورک شول
دي اخلاف یې هم په دې لاره روان

دا وطن د بنسکېلاګرو هدیره ده
ژوندي راشي، مرهم نه شي ایستی ځان

ketabton.com - The Digital Library

د افغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړای شي رېښتیني افغانان
چې راغلي ببرته نه دي ژوندي تللی
د پر قوي استعمار گر ددې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تل ژوندی پې غلامۍ نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي، آزاد به اوسي
آزادي يې ده لیکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُردانې

د ماشوم په لاس مې ورکړې دُردانې
څکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له سرنده و نه یې هیڅ شرلای نشو
نن په ما باندې رشیدکړې زمانې

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

مناجات

بیت نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی ؤ:

داوګـړي د ہرکړې خـدایه !

لویہ خـدا یـــه ! لویه خدایه!

څو کله چې په داؤد خانو کښې زموږ هیواد وال د بېکارۍ له لاسه ایران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل، په عربستان کښې به څوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به یې تور زنجورونو ګالل نو ز ه دې حالت وځوروم او د بیت نیکه د مناجات ځواب مې په دې ډول ووایه:

[۱]

داوګړي د ہر شول خـدایـــه !

لویـه خـدا یـــه !لــویـه خدایه!

د خوراك او ښناك په غم کې   خواره شوي په عـالـم کـې

له عربو تـرا یــــرانه   لا لهاند او ســرګـردانـــه

ketabton.com - The Digital Library

د روزی په لټه بنــــوري   دي بې ستوري او بې سیوري
لیږ د بدلي له خپل ځـــــایـــــه !
لویه خــدایه ! لویـــــه خدایه!

د دوی مېنې کوي کمـــتـــي   د کـــوي د نور و خـــښتې
بشري قوت يې دروي   هومــره مـــومي چې بې شرمي
د پرد و له خــوا ځـــوريږي   د مېښت په ځای مړ کيږي
ژوند يې غم دی سر تر پـــایـــه
لویـــه خــدایه ! لویه خدایـــه !

د اولس وینه وچيـــبري   د خو تنــو جـــام ډکيږي
د کيـــږدی زامن هېر شوي   د بنګلو خښتن د پر شوي
هغوی ورځ په ورځ خواريږي   او دوی سات په سات مړيږي
لوی واکمن شـــو راښـــمايــــه!
لویــه خدایـــه ! لــویه خدایه !

نو له دې نه دي هم تېر شي؟   ددې ورېو شمېر دې پر شي؟
ورې تر ې دې زیاتـــيږي؟   بیا له لوږې دې مره کيږي؟
داسې ژوند سنه دی که مړينه؟   چې مړ ژواندې ژوند کوینه؟
د تاخه ده سپکي راغـــیـــه!
لويه خـــدایـــه ! لـــويه خدایـــه!   کابل ۱۳۵٦/۲/۲۷

خو کله چې د غوایه تر غوږ ولېږ، وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا رانازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغښتله د خپل تېر مناجات په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا وګړي ورک شول خـــدایـــه!
لویـه خـدایـه ! لـویـه خـدایه!

سوړ وحشت پرې رانازل شو   یو د بل د سر قاتـــل شـــو
د سرو وینـــو سیند روان دی   اور دی، وینې دي، افغان دی
هېواد ټول په وینو سور دی   وحشیانه قتل او چـور دی
وطن وران شو درد نمـــایـــه!
لویـه خـدایـه ! لویـه خدایه!

لوټماران ورته راغـــلي   مال او سرته یې دي غـــلي
کور په کور باندې ویر خور دی   د چا پلار مړ د چا ورور دی
هر لور وینې - وینې - وینې   کله شوې دي ترې میـــنې
هر خوا چکه له وای وایـــه
لویـه خـدایـه - لویـه خدایـه

څوک شهید کړل الوتـــکو   څوک یې مـړه کـړل په ټوپکو
په چاپېر یوتل بمـونـــه   پرې یې بل کـــړه سره اورونه

ketabton.com - The Digital Library

څوک خوراک شول د کولیو د وحشت د سرو بن لیو
د چا کور وران شو له ځایه
لویه خدایه! لویه خدایه!

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول څوک د ځان په وژله خوښ شول
د چا قطع شول سرونه د چا غوږ پرېښي او لاسونه
څوک تکه ټکر کړل خاورو والا څوک راوویل د باندې
ټول په ویر شول سر تر پایه
لویه خدایه! لویه خدایه!

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې د وطن هستي ایرې شوې
سره کمونه واړه تباه کړل عالمونه یې فنا کړل
څوک ژوندي ولاړل څوک مړ شول افغانان خواره واره شول
له ماره نه ترکه دایه
لویه خدایه! لویه خدایه!

دا وګړي وو ډېر شوي هرې خواته خواره شوي
په خپل ډک کور کېښې وو وږي د اوبو په غاړه تږي
د مرهنت په بدل مړه شول په عمر باندې ماړه شول
د تا داوه پکښې رایه؟
لویه خدایه! لویه خدایه!

۱۳۶۱/۸/۱۸
پېښور

ketabton.com - The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیاکې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې د زړه خامه خونه ښه پخه کړه
مینه مې هېڅکله تش نه وه چې څومره پرې اورونه زیات شول

د پروا غوږونه مې په بڼ کې سر راپورته کړل
اغزي که پر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتې مات دروا خله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټۍ پرېکړې لاره یې را وښودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د ژوندون کاروانونه بند دم د سبا په غاړه
زما درانه درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ خپېرو لار د کامیابۍ پرانسته
د ناهیلیو په سبب مې امیدونه زیات شول

ketabton.com - The Digital Library

له سرنه تېرولیونود صف سر لاړی شومه
چې په شلېدلي ګریوانه کې مې درزونه زیات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پېښور

عقد

قران چې ووینې قرآن نه وینې
چې پیمانه وي بیا پیمان نه وینې
عقیدې نه لري عقدې یې د پرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه وینې

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه یې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې یې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کامیابېږئ به هله غیورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

ketabton.com - The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د څرخې پله په لوی زندان کښې!
زما وطن تر دې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوری په وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل څراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه بندي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې ټینګ ناست دی د دښمن پر لار کښې
وطن کړ تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غورځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی ـ نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د څرخې پله په لوی زندان کښې

ketabton.com - The Digital Library

زما وطن ترڅو زندانه تنګ دی
خو په هر کوټ کښې روان؛
د آزادۍ جنګ دی
په دښمن ځمکه تنګه شوې آزادي به راځي
په تودو وینو یې چې کیږي
او به خور هره خوا
په ګران وطن کښې سرخرویي او آبادي به راځي!
۱۳۵۸/۱۲/۲۸
کابل، د پلچرخي زندان

جوړه

بریژنف سولې (!) ته جنګ کړی دی بې ننګه
خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه
او س امید دی چې بیا «سوله» (!) ترې پیدا شي
«اندیرا»، له «اندریپف» سره جوړه شوه
۱۳٦۱/۸/۱۲
پېښور

سیلانی

نیسه ! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو
غاټول شین وُ چې راشین شو په بېدیا کښې
خو چې ولې ختندل زما په وینو سور شو
بې له داره چې تر داره ور روان یم
اوس شوې پوه چې سکنې ورور مې منصور شو
تل چې ګرځم سر وهلی ، بر وهلی
د غلیم له لاسه ملک راته تنور شو
د هیواد د لوړو غرونو سیلانی دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور: ١٣٥٨/٦/١١

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ ودان کورونه

١٣٥٧

ketabton.com - The Digital Library

پـــور

(د ډېر لنډ بحر شعر)

وطن کور دی وطن ګور دی

وطن پلار دی وطن مور دی

دده نوم د ژوند انځور دی

دده یاد د زړه تکور دی

دده عشق د ایمان زور دی

په بېلتون کښې یې سور اور دی

بل وطن کښې ژوند پېغور دی

چې وطن نه وي ورک لوری

په وطن پسې مې شور دی

استقلال یې

په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د رحمان بابا په ليکه :

د سپېد وخط

شپه او ورځ د ژوند لړلي مې په غم دي
جوړ غمونه مې له عمره سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را دروي
خوشې واږې شم، سبا دي وبله ضم دي

نن پوهېږم دغه چارې د آسمان دي
او که ترښتې مې د لوح او د قلم دي

نورو نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د افغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې ور باندې بلې د ستم دي

د وطن سکون، آرام يې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زېر و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر ديار کښې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

ketabton.com - The Digital Library

چې د وینو ارزانۍ په وطن وینم
درنه وینې مې مدام د سترګو نم دې

میرویسې فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردې منګولې خښې مې په چم دې

ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبویه پکې خورې د تانک وبم دې

د سپېدو له سینه خطر داسې ښکارې
چې رابرې نښانې د صبحدم دې

دې واره قبر کښې لوی عالم ویده دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دې

حمل/۱۳۶۴

بریژنف

یا زوی مرې*، یا پښې مات**، یا چانمارې***شول
چې کابه کتلې چا افغانستان نه
بریژنف چې په دې خاوره تېری وکړ
شو زړه چاود ارمان یې یو رګ ورستان نه

۱۳۶۲/۱۱/۲۲

* تکه چنګېز، ** تکه تومور تیمور، *** تکه ګرګین، مکناټن او کیوناري

ketabton.com - The Digital Library

وینې

وینه په هره خواکښې وینې - وینې
په وینو تکې سرې دي مینې - مینې
بشر دي تږی د بشر وینو ته
ځښې لې په مینه - مینه، پیسې - پیسې

***

په خولو بشر وایي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، ورورې، برابري وايي
خو په میدان د جنګ شر غواړي

***

بشر د بشر دښمنه به څولک خر ګرموي؟
بشر دوستان چې سرې لښې بلوي
کله کامبوج، کله ویتنام پرې سیځي
یو یمني بل یمني قتلوي

(نیمګړی)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

ketabton.com - The Digital Library

انجام

(د تره‌کي په مړينه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام یې احترام د احترام دی

پاکه غیږه یې هم پاکه هم سپېڅلې
د هرچا تر حق یې لوړ د حق مقام دی

په اغزو کښې یې هم ګل غوندې ښکلا ده
په خزان کښې یې هم عیش مستدام دی

د ربښتینې زوی له پاره یې پرېښو کښې
هم خوبنې ده، هم هوس دی، هم آرام دی

سرپرې بندي د نور و پېښو به پرې پرې نږدې
د مرګ لورې ته یې هر دتېرې ګام دی

چې ناموس حیا یې ساتي هغه زویه
ګرامي دی، په کابل، کر په باګرام دی

چې (خو) پلو ترې په سپکه سترګه ګوري
تر ښکي نه سپک دا نمک حرام دی

ketabton.com - The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تور پېږي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی

چې آبرو او حیثیت یې په بل پلورې
چې د مور په غیر کښې پروت د بل غلام دی

رسوا کیږي، بدنامیږي، منفورېږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی

لعنتونه له هر لوري پرې وریږي
چا چې کړی یې د زویو قتل عام دی

د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت مزل یې لنډ، آس یې ناکام دی

تره کی غوندې نزکیږي په ګولو کښې
نزکولی یې چې چا په بمو بام دی

په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مور ته نظر کړی هسې خام دی

مرګ یې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

ketabton.com - The Digital Library

اور پورې شو

بهار مه راځه ګلونو باندې اور پورې شو
چې پرې راتلې په غوټيو باندې اور پورې شو
چې تا به ښکلي کړل په ګلو، موږ بې سيل کاوه
په هغو ښتو او کڅو باندې اور پورې شو
د ګل د رنګ د رنګو وينه سرې سيلۍ کړه وچه
هم يې په بوی، هم په رنګونو باندې اور پورې شو
د زېړو ګلو پر ځای سرې لمبې تاوېږي يکسې
د پسرلي په چمنو باندې اور پورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوځونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اور پورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر يو يخيل ځای وسوځېدل
په رامبيلونو، چامبيلونو باندې اور پورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې ښانګې لوخړې شولې
په ميخکونو، ريحانونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

چې هم یې بوی، هم یې ښکلا وه، هم میلې پرې کېدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اور پورې شو

د هیڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم په فرشې، هم په فرشونو باندې اور پورې شو

چې ګل یې پښې ښکل کړې او دې به تر وربله یو وو
د هغو حورو په پڼو باندې اور پورې شو

چې یې ټومبلي پکې وو د پسرلي ګلونه
په هغو تورو وربلونو باندې اور پورې شو

نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اور پورې شو

د اګران اوخوږ جنت نظیر وطن لنبه لنبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اور پورې شو

د اور حلقو کښې دې راګیرې د وطن سیمې مو
چې یې په کلیو، په کورونو باندې اور پورې شو

چې دوی ته کور ؤ او دښمن ترپوخ سنګر ؤ د دوی
هغو کلاؤ او برجونو باندې اور پورې شو

د ننګرهار د ګلوهار پروت د شهید په قبر
په شنو سمسورو کونډو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند ونه سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اورپوري شو
د جګدلک د وینو ډک یا قوت لښه - لښه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اوریوري شو
په شیوه کیو را ښوه شوې د دښمن لښکرې
د کمریو په کمرونو باندې اوریوري شـــو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــــره
قرغه یې فروغ کړه په بنــدونو باندې اورپوري شو
بالاحصار اوښکنې ایسار کابل توته - توته شو
ښکلی پغمان په محلونو باندې اوریوري شــو
په استالف کښې لیږې - لیږې ګولۍ و اوریدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اوریوري شو
شکردره او ګلدره داوردره غونډې شـوه
هم یې په غرو ، هم په رغونو باندې اوریوري شو
پروان په زړه باندې پرېمانه ګـولۍ وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اوریوري شـــو
غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمریونو باندې اوریوري شو

ketabton.com - The Digital Library

دغل سرخ د ننداروله اوس شاړې شولې

د لاله زار په ګلزارونو باندې اورپورې شو

په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالاشول

بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اورپورې شو

میدان ، میدان دخوینی جنګ شو، په سرووینو زنګ شو

تنګي ، خوات په شنو باغونو باندې اورپورې شو

لوګر ګرد یې په اورکښې پټ شول د اورین بموتو

زرمل اورګوبنې اورګونونو باندې اورپورې شو

د آسمان څکو نښترونو ځای سکروټو نیولی

چې دپکتیا په ځنګلونو باندې اورپورې شو

د تاریخي غزنې له زړه نه دوړې پورته شو لې

په حصارونو، نیارتونو باندې اورپورې شو

په قره باغ ، شلګر، مقر بمونه و اوریدل

د شنه زابل په بادامونو باندې اورپورې شو

د کندهار تاکونه لاندې کړل خونې ټانکونو

په ارغنداو او په کرزونو باندې اورپورې شو

په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسېدې

د زاړه بُست په تاریخونو باندې اورپورې شو

ketabton.com - The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختې ورځې راغلې
د دلارام په آرامو بو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزو ګانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورو بو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډ و بو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قوا ؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پستو لاخولې پر نان سپېرلې نروې
تر شول مات وړاندې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښوده
د جوزجاني په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُمّ البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغولو په بېرغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسول
سنګلي تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چار دره کښې ماشومان لکه دورو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

چې دواخان دیکړې ول یې د روس پښو کښې کښېنو
د بدخشان په سرو لالونو باندې اور پورې شو

* * *

چې په سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اور پورې شو
کورونه وران، اورونه مړه، نغري ساړه ـ سارې شول
د روس له لاسه په اورونو باندې اور پورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ایرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اور پورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره اور وسېځل
په زیارتونو مزارونو باندې اور پورې شو
چې فرش د ګلو به د نورې کېږدې د غم ترخو وې
په هغو د ښتو د امانونو باندې اور پورې شو
هم د کېږدې او هم د زړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مینې په تارونو باندې اور پورې شو
د سرو او ښانو کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږدیو، پیخولونو باندې اور پورې شو

←

ketabton.com - The Digital Library

رمې اوس نښته، په ګلو هم ګولۍ وا ورېږي
په ايلبندونو، څړځايونو باندې اور پورې شو

چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شېلو، هغو ناوونو باندې اور پورې شو

چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سيلونه به وو
په اخترونو، په جشنونو باندې اور پورې شو

د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لمبه - لمبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اور پورې شو

چې انتظار به د پردېس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو، کندوونو باندې اور پورې شو

ليلا به ونې ټولول، لالی به لوښنګه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اور پورې شو

د خزانونو پاڼې سوې نه دي ايرې - ايرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اور پورې شو

* * *

سهار غوبل د غوايه وشو، روس ما بنام ته راغی
په سهارونو، ما ښامونو باندې اور پورې شو

←

ketabton.com - The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قيامت راوستو
خونه په هسک ، نه په برجونو باندې اور پورې شو
په شپه بندیز، په ورځ ګرځنده پر بندیز کښې بند شو
د آزادۍ پر ساعتونو باندې اور پورې شو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شو
تنکي ځوانان او ماشومان په اور کښې وسوځېدل
په ناسپړو ارمانونو باندې اور پورې شو
دا اوښکې وینې سره ګډې دي خوناب جوړ وي
که پر تنکیو کبابونو باندې اور پورې شو
چې به رپانده وو د غیرت او د عزت په شمال
اوس پر شملو او پلوونو باندې اور پورې شو
چې یو بې سر قلم او بل به یې نظر قلم کړي
په هغو تورو، قلمونو باندې اور پورې شو
د پرون هغې مودنن په اور کښې وسوځېدې
د بره تلک پر تکلونو باندې اور پورې شو
انسان یې ناوړي د آسمان فضاله دوړه کړه
د مظلومانو په آهونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړي اوس له خلکو پټه
چې د افغان په افغانونو باندې اور پورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خو مزه یې وکړه
چې هر هر ځای یې په ټینکونو باندې اور پورې شو

د هر خوږ من افغان په زړه کښې خوښي ودوېده
چې د دښمن په واحدونو باندې اور پورې شو

د هرې پورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لیسن په سرو بچونو باندې اور پورې شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې ټول اوبه اوبه شو
په زغرورو جهازونو باندې اور پورې شو

د ګران وطن په هره برخه کښې په شور ځوځله
په قطارونو قطارونو باندې اور پورې شو

په ډېرو سیمو کښې د روس قوي قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اور پورې شو

ایمان ترګوره چې ټوپک په ټانک کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

په کم نظر يې چې کتلي وو غيور افغان تـــه
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو
چې د جنګ اور ته له روسيې نه پکې تېل رادرومي
په هر - هر ځای په دې ټينکونو باندې اور پورې شو
چې يې د سولې د کوترې کوڅو وســـوځــول
الیکوپترو په ځرخونو باندې اور پورې شـــو
هغه سالنګ کښې چې يې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو
دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په ميخ ژبنو باندې اور پورې شو
چې د اوربل په قومانده يې راډيو سـتړې کـړله
د سره تره کي په هډوکو باندې اور پورې شـــو
چې استخمار کړ روس، خپل بار يې پرې تړځايريوړ
د خره امين په خرو مغزونو باندې اور پورې شو
دوی که نشکور زموږ سرلوړ دآزادۍ بيرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شـــو
انسان دوستي مې يې اوس ټول جهان تـه وښــودلـــه
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

ketabton.com - The Digital Library

که زما کوریې کړ ایره مسکو هم ولړزېده
په کرېملین کښې په تختونو باندې اوربورې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی را اخیستی پسې
د روس په لوراو څوټکونو باندې اوربورې شو
چې هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اوربورې شو
د کمونیزم شرارت د نیا لنبه - لنبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اوربورې شو
چې دي پیلي یو د بل ترڅنګ چمتو ولاړ دي
په ناپېیلو هیوادونو باندې اوربورې شو
لوی قدرتونه یو و بل وته په شا تېـــوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اوربورې شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوك به موووږ ته
کړه په دې لویو قدرتونو باندې اوربورې شو
چې زور حق بولي د ویتو حق د هغوی دی پکښې
نور په ملګرو ملتونو باندې اوربورې شو

ketabton.com - The Digital Library

خبرې کیږي نتیجه یې د جنګ اور کړي لاندې
د ژنیوا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځیږي او فریاد کړي دنیا هیڅ نه وایي
جوړې یې په سترګو او غوږونو باندې اور پورې شو

***

زلمي اتڼ کوي خوډول ورته د جنګ غږیږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
یتمې پېغلې دې رواني د سنګر په لورې
چې د غرمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخېږي خو دلو پر ځای سنګرته درومي
د مازیګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهید د پاکو وینو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفیعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکاریږي
ستاد هجران سوې شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوزتاکال

ketabton.com - The Digital Library

نه ځاییږي

وجود مې له ځیګانه په وطن کښې نه ځاییږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځاییږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان باد ونه په ګلشن کښې نه ځاییږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت ګي
سرې وینې د زلمو په سپین کفن کښې نه ځاییږي

رودونه دي د وینو په هر لوري چې بهیږي
ځوانان دومره قتلیږي چې مدفن کښې نه ځاییږي

ودانې ورانې شوې دي هر لور په ویر لړلې
ویرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځاییږي

وطن سور سور دی د روسیو په سرو ګولیو
تر دې یې زیات زخمونه په بدن کښې نه ځاییږي

خلقیانو داسې ظلم په وطن کښې کړ برپا
شرمیږي پرې تاریخ نې لري ساری سر تر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پیښور

ketabton.com - The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی :
رادمردان
از همان اول
با زندان بسته است ؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تا به آخر
در ردیف بندگیست !

۱۳۵۸/۴/۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بې ثباته تلون کښې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

ketabton.com - The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څو کسه کړي د ځان نوم د ملت ور باندي کېږدي

د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت ور باندي کېږدي

قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمي نوم د وحدت ور باندي کېږدي

بمونه او روي په خلکو ظلم چــــــــلوي
او رونه بلوي نوم د خدمت ور باندي کېږدي

آرامه آرامي وي په یو ملک کښي چي دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله، امنیت ور باندي کېږدي

کوي قتل عامونه د وګړو د مــــــلت
خو نوم په سپین سترګی د عدالت ور باندي کېږدي

تري واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختیــار
په خوله نوم د ملت د حاکمیت ور باندي کېږدي

ketabton.com - The Digital Library

د ځان په ګټه چوريې کړي کلتور او اقتصاد
خو نوم د وروروليو او محبت ورباندې کېږدي
غلام کړي بل ملت په ډېرو لوموکښې يې ښکېل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت ورباندې کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکتاتوري
خو نوم اولسواکي، ملي قدرت ورباندې کېږدي
که د اوي سوسياليزم ترقي او امنيت
هر څوك به لوى پښه ونه د لعنت ورباندې کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردك، آبدره

د مسافر جنازه

له سوې سرې د ښتې له خالو له زړو خيمو نه
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنازه
له هيلو ډك زړه د بې پايه د ښتې زړه ترو لاړه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه کړۍ

ketabton.com - The Digital Library

سپیدې

سپېدې دي خوښي زما زېرې دسحر لري
په خره پره کښې ترشا څيره دلمر لري
سپېدې دي خوښي زمـــــا

* * *

تياره څيري په ځای ېي هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي دحق خنجر لـري
سپېدې دي خوښي زمـــــا

* * *

د تاند وهيلو غوټه حوږېن زړګوټي نه پرېږدي
د سروګلونو په خندلو کښې اثر لـــــــري
سپېدې دي خوښي زمـــــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

ketabton.com - The Digital Library

د باغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مېین په ګل وم خوله زاغ نه والوتم
زما او د لاله د زړه داغونه سره یو وو
زاغ تن ورسره یو چې شو له داغ نه والوتم
خطر د تن د پوست و کنه څوک نه وم الوت ته
له باغ نه کله تلم له د باغ نه والوتم
ارزو مې وه چې بیا - بیا د خپل ځان سولوته خبر شم
پتنګ عوندې پر سوی له څراغ نه والوتم
لوړ سر مې ټیټ همتو ته هیڅ شان ټیټیدی نه شو
په لوړو عزو نو سر شوم له « بر باغ » نه والوتم
عقاب یم دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کېږدې
لوړ الوت یم له باغ نه کړه له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

ketabton.com - The Digital Library

بل جهان

چې آسمان يې پټ په وريځو
توري لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستورې ښکارېږي
نه يې "تلې " ،
نه "نغري" نښته
او نه يې " کټ د بوږې " پروت دی
نه " پريوونې " يې ځلېږي !

* * *

خو؛
د اوړې سوځند لمر يې
د قيامت دوزخې لمر دی
ټول مخونږي ښکاره دي
د خېمو له زړه نه لوېږي
او؛
د ژمې سوځند باد يې

ketabton.com - The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلیږي

له هډوکو هم تیریږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مجاهد مهاجر

اولسونه ډېر بنکېل شوي، پرې راغلي بنکېلاکګر دي

لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه

خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې، مهاجر شوې

مجاهد شوې، مهاجره! ستا بري به وي تر پایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

زما قاتلـه!

ارته دنیا داور تبې شوله زما د پــــاره
له تحمل نه یم وتلی د دنیا د پـــــاره

اوس راښکاره شوه ملیونونه ککرې په کار دي
ستا د خیالي جنت د دې خیالي بنا د پـــاره

دا ستا رژیم دی چې ژوندون کړي د انسان پرېنو
نه به ژوندځار کړم د انسان د اعتلا د پـــاره

زما قاتله! اما چې نن د بلا په لاســـو وژلې
ښکارېږي ستا لاس یې هم نړلي د سبا د پـــاره

خبر دی که سرمې ترکټو تر څمکه لاندې کړلو
د ښکار نهي یې میوه ورکړه هر چا د پــاره

زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کښې وینـــم
څکه فنا به وي زما ملي بقا د پــاره

د وحشي شپې توره سینه کښې چې بلکه غوندې مشي
مانتر دی ویاړ چې شم بڅري دې رڼــا د پاره

زما «هېواد» دی په ختیځ کښې پرې رڼا برېښي
تر تورو وړاندې پرې بلې ځیرې د «سبا» برېښي

۱۳۶۰/۸/۲
کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سره پسرلی سور راته ښکارېږي
د لاله داغ یې ناسور راته ښکارېږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکارېږي

کابل / ۱۳۵۸/۲/۲۲

غلامي

د یوې تورې کودتا په ښه راغـــــی
انقــلاب یې د ظلمو په وینو ســـور دی
د افغان د مېړني ملت په تن یې
لګولی غلامی زخم ناســــور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸/ کابل

ketabton.com - The Digital Library

د محبوب غېږ

ساقي پاڅه پیاله راکړه　　ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه　　سر سبند و ترې سر تېر کړه
بزمي مینه لېونۍ کړه　　بزمي مینه سپېلنۍ کړه
چې زه ور ودانګم دار ته　　چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وینه　　پرې ترلاسه کړمه مینه
چې منصور د خپل دلدار شم　　یار ته ور د دار په لار شم
چې سر لوړی شم مجنون ته　　مؤمن خان غونډې پښتون ته
چې رښتینی یو عاشق شم　　چې په مینه کښې صادق شم
چې د مینې مینتوب کښې　　چې د مینې لیونتوب کښې؛

تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

غزل

وي ورې - ورې اشنا ترې ستړې جوړوي
ځکه هره ورځ راته خبرې جوړوي

دا د ګړیوانه صدف مې ځکه خوله سپړلې دي
عشق زما له او ښکلو ملغارې جوړوي

ښکاري چې د سرو سروسانو تبر به جوړېږي پرې
بیا غازیان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي

ګوره په ټوپك راګوزار یې ایمان وګوره
روس که الوتکې نغوزې جوړوي

پوه دې چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ ګنده ده
بیا هم لا نادان ګوره لښکرې جوړوي

دا د شرق او غرب ښکېلاك مجرم دا انسانانو دي
تښتي نو آسمان په لور وزرې جوړوي

څو به په تناد پسې ځي راشه له شاعر کره
ګوره له الفاظو نه شکرې جوړوي

١٣٦٣/١١/٢٢

پیښور

ketabton.com - The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نیټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم د یو بیم کلنې زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او ویر د هر یو ترخو لحظو په وخت کښې ملګري راسره کړې وه او زما هم په تن کښې وې، د ا پارکۍ مهلې جامو ته مې ویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندویې کوئ!

تاسو د لوی ملی ماتم ښکارندویي کوئ!

ketabton.com - The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل د خرڅي پله زندان

وطن پلوري

د وطن د خرڅوونکو مرګ روا دی!
که پلورلې یې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاک وطن کښې یې ځای نشته
که د سره دی، که د تور ښکېلاک لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شوم
خو به جانانه ستا په عشق کښې بې ایمانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بیه
ستومانه ډېر شوم، خو بیا داده چې پښېمانه نشوم

پېښور: ۱/ ۶/ ۱۳۵۸

ketabton.com - The Digital Library

راز

که د خولې نښې کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لا لیه د رازونو لارې مه بندوه!
ته د وختونو مجبوری که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاړې خبرې شاړې دي وي
خو دې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خو بنې دې ستا وي د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ها تېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروري د شعور سترګې دي په روبلو بړنې
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

ketabton.com - The Digital Library

لوړسرونه

ورك شوئ ، بې كوره شوئ ، بې كوره هم شوئ!
دلوى سفاك جاني خونړيز د لاســــه!
په پاكو وينو مو خړوب شــو وطن
د شلم قرن د چنګيز د لاســــه!
كلي ، ښارونه مو داور لمبه شــول
دنوى عصر د انګريز د لاســه!

***

اى د وطن خورو وروزامنو!
څوك په شپلو څوك په ردبنتو نو مړه شوئ!
دچا په سرد ازنه تانكو په تېر شول
څوك په برچو څوك په بمونو مړه شوئ!
د چا سينه د ما شينګن موځه شوه
څوك په دربو- دربو توپونو مړه شوئ!
څوك په زندان كښې قصابې شوئ ورونو
په كوتكونو، په برقونو مړه شــوئ!

ketabton.com - The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختـــلي

په ستمونو په ظلمونو مـــړه شــوي!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شـــــوي!

څوک یې ژوندي په ټراکټور رخبش کړي

د ظالمانو په لاسونو مــــــړه شوي!

سرونه ورمو کړل خو تیټ مونــکړل

د خبیثانو، رذیلانو پښـــــو تــــه!

ددې وطن د دښمنانو پښــــو تــــه!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبـــدره

یو تصویر

دوران کوږ په وره کښې ناسته ده حیرانه

«خواره» «شنه» او «کوږ» یې ټول له منځه تللي

د «بووه»، «کالي» او «ګوږ» دعوه دارانـــــو

په روسي بمونو دي ورتـــه ســـــیځلي

۱۳۵۸/۶/۲۱

د مور غېږ

ماشوم چې له مور بېل شي د هر چا ښېرې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا ښېرې خوري
ښاپېرۍ وي ورته حورې، چې په هر لوري یې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بیا - بیا ښېرې خوري
ګلونه د دنیا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان یې مخ یې د دنیا ښېرې خوري
د مور په ودان کور به یې چې ټول عمر راټول وو
د دې ټولې له لاسه د جفا ښېرې خوري
سپین ملګري، سپین سباوې خوشاپېرې یې پرې تورکړې
"سبا" ترې وې هسې یې "بېګا" ښېرې خوري
خو مور ویې ته هغه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېرېږي به داوخت که نن سبا ښېرې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

بریالی پاڅون

هر افغان ؤ خپل کور خوښ او مسعود
خپل یې شته ، خپل یې تاوان ؤ خپل یې سود
دعادي ژوندون ښتن وو خپل کورکښې
نزول هم نه ؤ کړ نه یې وو صعود
بل واکي نه وه ، خپلواک یې خپل وطن ؤ
واکداران یې که هر څو وو نامحمود
د خپل خدای په عبادت یې ملاکښه وه
د بل چا پیټي یې نه ووړ په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو تول خوشنود
په خندونو بریدل او پرېخ تلل به
کړ کوله به یې هڅه د بهبود
خو څو کسه نا خلف پکښې پیدا شول
کړل یې ړنګ د عقیدې پاخه حدود

ketabton.com - The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره يې پرېښوه
روس مردود، ليکن مردودو دوی مردود
د شوکت او اقتدار ليونو مينې
کړل د نورو په کرېو کښې محدود
خونړی غوبل يې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ يې توره کړه په شپه کښې په داؤد
د راډيو څخه يې ونيوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود
د وحشت دوره يې پيل په هېواد کړه
ټول احرار يې په زندان کښې کړل مسدود
ډېر يې مړه کړل په کورو، په زندانو کښې
کړل يې وضع په ژوندو باندې قيود
د روسي ارباب له حکم سره سم يې
د وطن په هره خوا باد کړل بارود
وييل يې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زمونږ ده دی باداړ زمونږ معبود
خو مؤمن ملت دا کله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

ketabton.com - The Digital Library

یوه خوا ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو، نه حدود
الوتکې وې، بمونه وو، ټانکونه
هره خوا یې کړه په اور وه او په دود
کلي وران، کورونه وران، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان یې راوهستل وطن ته
خو پرې کې یې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړی و فرعون، نه نمرود
د چنګیز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ ترې بري، هتلر، یهود
نه په ښځو، په سپین ږیرو باندې بند شول
نه یې پرېښودل ځوانان، نه نو مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابي یې کړې تر حد څخه افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال و
رپېدل پرې بېرغونه زراندود

ketabton.com - The Digital Library

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن وُ
رسېدل يې هر طرف ته د فيض عسود
کندهار چې پايتخت د احمدشاه وُ
وُ روزلی يې ميرويس او محمود
ها غزنين چې د ښارونو د سر تاج وُ
وُ پلازمينې د محمود او د مسعود
تود يې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوندښې او آثار يې کړل نابود
خوېل خوا ته افغانان مسلمانان وو
بې الحاد شول مسلمانه قيود
وُ سرلوړي ژوندي يې کړې په تاريخ کښې
هر دښمن يې وُ شړلی په سجود
هيڅ ته زړي بې په وطن نه وُ زغملی
بې لوړ سر هيڅ نه وو ته وُ فرود
په تش لاس يې بريالي پاڅون شروکړ
په قيام يې کړل ومات خمود جمود
پر وحشي دښمن يې وکړل گوزارونه
دين يې حفظ کړ په قيمت د خپل وجود

ketabton.com - The Digital Library

پر داهسې مې ټینو سلامونه
تعظیمونه، تکریمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسیر

چې وي ذهن یې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې یې پښځه منه زنځیر دی
چې لاسونه یې آزاد فکر غلام وي
حقیقت کښې دا اسیر رښتیا اسیر دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلی نوم

کمونیزم د وحشت او زور مسلک دی
هر یو لوز، هر یو قول یې موهوم دی
مصلحت دی د انسان د قتلولو
خو چې نوم یې پلینوم دی پلی نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱۶

دزړه غوټۍ

شو پسرلی په هره خوا توکیږي سره ګلونه
پرسیمه، غر، دښت او دیوال بروي خواره ګلونه
په پاڼه - پاڼه کېږي تصویر د شهیدانو ښکاره
چې د وطن په دردېدلي غېږ دي څه ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
ترې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه د الې ده کنه
د جنت ګلو تر فانې ګلونه نه ښکلــونه
چې د غمونو لوېږي - لوېږي غوټۍ وسپړېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلونه

۱۳۶۱/۱۲/۱۴

د اټک پل

ketabton.com - The Digital Library

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې
د نازولو امامانو د اسرې د ښتې
تا ته سلام ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غیږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دورځو
دي ستا سینه کښې د استانونه دڅپادورځو
ته په میدان کښې یې دداسې لوی ایمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! امان شاهده
ستا په سینه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړ
د استبداد په مقابل کښې یې علم پورته کړ
عقیدې ټینګې وې دعقدې یې ارادې ونکړې
توره یې ښکل کړه خو باطل ته یې سجدې ونه کړې

* * *

ketabton.com - The Digital Library

د کربلا دښتې ! ستا یاد دې همېشه نوی وي

له تنه بیل خوشحال خوبل لږ نه شول خوږ سر ونه

ستا په سینه کښې دا بیمان داسې داستان پاتې دی

چې په نړۍ کښې تر ابده جاوېدان پاتې دی

د بشریت تاریخ پرې وياړي افتخار پرې کوي

د حق د لارې فدایان ګوره تکرار پرې کوي

د تاسرخرو په لاره پالي دخپل سر په وینه

دحق دوښې کړي په مينه ، او به خوږ پرې ونه

* * *

ګروهمن افغان د حسيني پاڅون په لاره دروي

دا لار به پالي کړتراوره ، کړ تر داره دروي

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې

دغازیانو لوا مانو داسرې دښتې

تاته سلام ، ستا د سینې سرو ګلو ته سلام

چې ستا په غیږ کښې لوېدې هغو اتلو ته سلام

۱۳٦٦/۷/۱۹

د عاشورا ورځ

ketabton.com - The Digital Library

لوبې کوي

توپان مې بیا په سروګلونو باندې لوبې کوي
پرغوږ به لوبهار ونو باندې لوبې کوي
خوږه نادان دی نتیجه یې چې په پام کېږي نه ده
په انمویلو شمشیرونو باندې لوبې کوي
کډوخونه دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سربېرې ځي چې په سرونو باندې لوبې کوي
د یلدا شپه که وي اوږده هم طرا خپژې پسې
تیاره برخو په سحرونو باندې لوبې کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د یلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده را ته ترکال نه د «یلدا» شپه
اوریدل برمې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتیا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

ketabton.com - The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو!
نیاو غوښتونکو!
امن خوښو!
سوله دوستو!
نړیوالو واورئ!

* * *

واورئ پیغام!
د یوه مظلوم
خو میړني
او با ایمانه ملت
ای نړیوالو واورئ!
غوږ شئ!
د مظلوموخیه شوي پیغام
د انسانیت

ketabton.com - The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ!
په دقت یې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی .
چې د پیړیو په پوړیو کښې روان ژوندلري
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
ده لوښې ، تنده یې دي ګاللې ،
بې کوره زغلې
خو غلامي ته یې د چا غاړه نږده ایښې
دا یې ګناه ده
پرهغه یې ګناه تېرې پرې شوي
د زړه ډېرو لویو - لویو قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

ketabton.com - The Digital Library

دده د سر د ټیټولو ملي ځلې کړې
خوناکام شوې په مړو ښو تړې تللې

* * *

ای نړیوالو واورئ !
غوږ شئ !
کیسه پاتې واورئ !
ددې ملت د سرلوړې کیسه :
زوړ استعمار دلته پخپله راغی
مات چې شو
بیاېې د خپلو نوکرانو دلته لته وکړه
هغوی یې راوستل، خو پاتې نه شول
مات کړل ملت
ملي تاریخ ترېب د سرو زرو بابونه ورکړل
دا پاڼه واوښته هدلته،
بیا بربسېره نه شوه

* * *

سره استعمار کړې سترګې پټې
په دې ټولو ښو

د ورورځه، سولې، آزادۍ، بشردوستۍ

د غولوونکو شعارو ترشخوا یې

د تېرې تورو کړو ته

ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله

لومړی یې دلته ایجنټان په روبلو وپېرودل

څو ناخلف یې له ملت بېل کړل

د ښکارې زرک په شان یې ځان ته ښکېل کړل

د کور، کالي، ډوډۍ خوږې غاړې یې ووهلې

بس یو څو ورځې پرې غلط شول

خونور وپوهېدل

د دوی پردې لوڅې یې ولیدلې

خو دوی په ډېره بې شرمۍ

د خپل بادار په مټو

په رڼا ورځ کښې ... بې رحمه داړه واچوله

په هماغه ورځ ... په زرګونو افغانان

په وینو ولمبول

په خونړۍ کودتا واک د دوی شو.

د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

ketabton.com - The Digital Library

خو د ملت څواك یې ملګری نه شو
ځکه ملت هر څه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو ؛

* * *

ای نړیوالو وأورئ !
غوږ شئ !
کیسه خلاصه نه ده ؛
دوی د ملت د ایل کړو او سنبکېلو د پاره
روسي ټانکونه ،
الوتکې ،
ماشینګنې
او بمونه راوړل
په بې رحمۍ یې پر تش لاسو خلکو وچلول
ډېر ماشومان ، ښځې ، زاره ، ځوانان یې ووژل پرې
او ډېرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې
غوښتل یې پټ د وینو څاڅکې کړي په سره جنده کښې
خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نړیوالو وأورئ !

ketabton.com - The Digital Library

واوری !

کیسه اوس خوږه شوه ؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یو خوا ؤ روس ، د روس بچیان ، قوي وسلې ورسره

ؤ د ټینګو نو غرهار ، د ماشینګن ټکهار

د الوتکو غورهار

او د بمو کړسهار

را خلاصیدل ، راوریدل په بې دفاعه ملت

بل خوا ملت ؤ تش لاسونه

بس څو نا اهله ټوپک ، کوټك ورسره

خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر ښا ولاړه

مقابله وه د لیډ و او د کټو په میدان

ټوپک په ټانك کښې لاره وکړه رانسکوریې کړه

قوي دښمن د اسې ترور شو چې شوکوریې کړ

شوبلې پرتې لکه ترخې مندتې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراك شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې بنکاره

د ټوپك ډزو پرې ترسې شروکړې

ketabton.com - The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه پیکې باښې وغورځېدې
څوچې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه
په هره برخه کښې تباه شول دا قوي پوځونه
ملت بری وموند په ټولو زغورو قوو
د ایمان نور و
دافغان غیرت و
دا د تاریخ د قهرمان غیرت و،
چې هم یې روس، هم یې ددوی نوکران وپرزول
اوس سروهلی، بروهلی په ځان نه پوهېږي.
باور دی ژر به محو کېږي
سور استعمار به هم د تور ښکېلاک دقبر خوا کښې
د میړنو په ملک کښې د پر پر بې خوندی خښېږي
او ددې آزاد ملت خپلواک ژوندون به بیا پیلېږي
نوای رښتینو!
واقعبینو!
نړیوالو واورئ
دغه پیغام
دا د بري پیغام

ketabton.com - The Digital Library

دا دواړه خوځیږي ملت د سوبې کیسه
دا د یوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوی!
او ورته وايي چې ملي اراده نرماتیږي
ملت په ټولو شوتو برېږي !!!

۱۳۵۸/۵/۴

عمر

پنځه دیرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکښې نه دی تللی
بې شکه سر نه وو نه به وي د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچني اختر ورځ (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د «تره‌کي» سر یې وخوړ، د «امین» سر یې اوبر کړ
«برژنف» یې کړ زړه چاودی «اندروپف» زړه یې اوبر کړ
د افغان د ایمان سوک دی، پر «باطل» د «حق» ګوزار دی
چې «مسکو» یې غمخانه کړ، پر «ببرک» یې بل وير وکړ

۱۳۶۲/۱۱/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
نڅکيه زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغان همت پامير د ټيټېدلو نه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د بېرته تلو لاره يې نشته کوهستان ته درځي
زموږ وطن ته د خراسانو سرې ګټلې دي راځي

د وينې تېلو د همت ډېوه مې بله ساتۍ
له هرې خوا د تو پانو نو سلسلې دي راځي

سر لوړې مړينه داصلي ژوند پيلامه ده اشنا
سرټيټي ژوند، د مړينې نوې مرحلې دي راځي

د ګکرو غلې دې لوړشي، لا دې لوړشي پسې
چې پرې رپاندې د غيرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

ketabton.com - The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو ترانه

سپېڅلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غیرت !

لرو ملي غیرت !

په لار د قرباني باندې روان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

ketabton.com - The Digital Library

* * *

چنگیز دی، که انگریز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی گور ته!

روس هم روان دی گور ته!

د خدای په کمک بر په هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولې پښې به پکې پرېږدو هیڅکله

ساتو به یې په خپـــله!

ساتو به یې په خپـــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشال به اروا د احمد شاه او د روښان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

دا ئن که ما شومان سباځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښین، بازارگی

د ایمان زور

د افغان د ایمان نعرې دې لیدلی

«کمونست» به «کم» و «نیست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت به بېرته ځي کمون ته

له دې وخت به «جم» و «نیست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهیدانو!

مېړنیو! قهرمانو! اتلانو!

د وطن د پاکې لارې شهیدانو!

زموږ هم د خپل وطن په ننګه جنګ دی

ستاسو لاره خوښه کړې سربازانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زیری شهیدان

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په بېرته سپاري

د ټول جهان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم؟

د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟ له جرمه تېرشي

چې د انسان قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟

د امن خوښو امن او سر له خومې هم ولېږل

امن و امان قضاوت دادی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟

د عالمي ضمير وجدان مې تجربه هم وکړه

افسوس ایمان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم؟

تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته

د هر افغان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم!

د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنګرونه به وي

د ټینګ ایمان قضاوت دادی زه نو چېرته ولاړ شم!

افغان د مور غېږه کښې پایي، ځکه وایي: وي به

افغانستان قضاوت دادی! زه نو چېرته ولاړ شم!

۱۳۶۲/۳/۲۹

کوټه، نقیر محمد زړه

ketabton.com - The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکیلاک سره د کابل ښار په واټونو کښې د ځوانانو او پیغلو د روښنفکرې پاڅون میاشت وه، دوی په تش لاس او میړانه په رڼا ورځ د روسانو په ټینکو راوو تل او له روسي ښکیلاکګرو سره لاس او ګریوان شول، لا ندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د ځوی شیرین" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ په زړه کښې ښکل خوندي وي او ما د دغې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړې ده.

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغانې قهرمانۍ
را روانه لوی توپانه
د ځوانانو د پیغلانو
پوهنتونه په پاڅونه

ketabton.com - The Digital Library

په کابل کښې   سهار مل کښې
پورته غبرګ   دا يو څوبرګ
«مړه روسان شه!   مړه خلقيان شه!
روس دې دروځي!   زموږ له سيمې!
روس دښمن دی!   روس ميرڅمن دی!
روس نه غواړو!   روس نه غواړو!
آزادۍ ته!   خپلواکۍ ته!
به رسېږو!   نه ستنېږو!»
په دې چيغو   په دې کريغو
راتلل ښار ته   زرنګار ته
څو هجوم کړي   روس محکوم کړي
دې بېهير ته   «جوی شير» ته
روس ټانکونه   او پوځونه
ور چمتو کړل   سپي يې تو کړل
پر ځوانانو   پر پېغلانو
ور حمله شوه   در بله شوه
د ګوليو   په بليو
تويېدونه   زلمي نجونه

ketabton.com - The Digital Library

څو کسانو څو ځوانانو
کړلي منهې له دې غونډې
غړه ته ښکلنه تښتلنیدنه
خو یوې ځوانې قهرمانې
ورته غږ کړ جوړې ځوبکړه
"څه کړې؟ تښتې! ځان نه پوښتې؟
ژوند څنګه ولاړ وی! که بې واک وی -
ژوند ون نه دی! مرګ ترې ښه دی!"
په دې چیغه په دې تریغه
دوی په تېښته پرېښوه تېښته
حمله ورشول سینه سپر شول
مړه کوته ښووپکوته
هېر ترې مرګ شو تاریخ غږ کړ شو
د ملالې بې مثالې
احترام دی صد سلام دی
دې میدان نه دې ایمان ته
د افغانې
قهرمانې ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

د استاد پژواک په لیکه :

دحق لمر

بیا «بشر» پې سره شوې جوړ پرې «بشر» دی
بشر دوستو (؟) اوس ولې په محشر دی
زیر وبم د بم په هره خوا کښې خوړ دی
دوېر ساندې دي عالم زیر و زبر دی
په هر گام کښې لوېې کندې، لوړ پاڼونه
مخ په وړاندې توپانونه دي، خطر دی
مکانی اثر پرې شوی دی د عصرونو
په کنډو د زمانې موټل سفر دی
پښو ته نه ځي هسکه غاړه به اوسېږي
زمانه ده، حادثې دي، زمونږ سر دی
روغ زړه نه دي له دې خاورې نه وتلي
که چنګېز، که هلاکو، که سکندر دی
د انګرېز جهانې زور دلته اوبه شو
په زاریو د تزار نوې لښکر دی

ketabton.com - The Digital Library

سرخرويي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې دا اشر دی
که د روس «شاپرک» هر څو بمباري کړي
چا وژلی په ګوليو د حق لمر دی؟
شپه اوږده، تاريکه ده، خو ډاډه يم
خښ په زړه يې د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدې دي بې کله کله
خو سحر نه مري په دې مې همرياوري
يخ به تېر شي څ نوري به د سکروي
«پايښت بوله استثني قانون ګذر دی»

۱۳۶۶/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرونه دي داؤ کړي د ايمان د پاره
تاسو ايمان کړ تر پښو لاندې دامان د پاره
ژوندون ايمان او عقيده ده، کنې مرګ دی مرګ دی
افسوس پڅپله غوښتی مرګ تاسې د ځان د پاره

۱۳۶۶/۲/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

د تره کي په یاد

سور تره کی،
په سره کلي کښې پيدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره - سره کتابونه
ترې نه زده يې د سرو وینو تویول کړل
په خپل مغز کښې يې ساتل سره - سره فکرونه
څوچې سرې کودتا ورووست د ارګ تخت ته
کړل جاري يې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بیرغ،
سور يې دیرک،
سور يې تناب شو
کړل يې څوړند په سینو سره نښانونه
په وطن کښې يې سرې وینې کړې روانې
ټول يې سره کړل که وو کلي، که ښارونه

ketabton.com - The Digital Library

هره خوایې سره وږمې راوسته

په خلکو

په افغان باندې یې بل کړه سره اوږونه

څوچې سره باداریې کتل کړه قربانۍ ته

ترینه پاتې سرې څوکه شوې

سره تختونه

روڼتیا دپې فشان پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کي په سرو ویښو بالښتونه

د «سره عمر» شرمیدلی پای یې «ژړ» و

وو په «سره» نیکړی چوړ

«ژړ-ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۲/۴/۱۳۶۴

د سر سیوري

نه یې کوره مسافرې که ومه ولاړ شم؟

ګاډې د دومې هرڅوك وهي خپلوکورو ته

چې د سر سیوري مې دی پکښې موندلی

زې خوشاله یم یوازې دې دوو شپو ستـه : ۲۲/۸/۶۲، پېباب دردلېون

ketabton.com - The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې زیم!
چې له ما ځنګړ کوږ کړي، د جانان په غم کښې زیم!
په دې زیم چې څه وشول؟ پر دې زیم چې څه کېږي؟
د چېو په غم کښې زیم، د توپان په غم کښې نه یم!
زمانه شوه ولې ورانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې زیم! د مکان په غم کښې نه یم!
د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې زیم!
که دا ځمکه نسکورېږي، که آسمان پرې رانړېږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې زیم!
که ناپالم که اېټم دی، نایتروجن که راورېږي
د جبران په غم کښې زیم، د درمان په غم کښې زیم!
خبر دې شلېږي دې، دا کېږي، په ګنډون پسې لېږیم
د لمن په غم کښې زیم، د ګرېوان په غم کښې نه یم!

ketabton.com - The Digital Library

زما سوال تر هغو لولو ړدی، زما غم تر هغو لوبړ دی
د افغان په غم کښې نېم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس هغه غم دی، چې انسان هم چېرته ښته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/٦/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه ازموېښت خو دې کړم
ستا خو له کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳٦٢/۳/۵

باجوړ، ناڅې غابښې

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان راباندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران راباندې ګران دی

سر بندم پرې خو د زړه محبوب مې نه پرېږدمه بل ته
رښتیا راباندې ګران دی، په ایمان راباندې ګران دی

چې کړې مې خاورې ټوټې یې په مینه دي په غېږ کښې
دا مور راباندې ګرانه، دا دامان راباندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان راباندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغاني" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" راباندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تره یې سنګر دی
"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدران" راباندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګي واغجان" راباندې ګران دی

ketabton.com - The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غـــرور
زور ګیر کړي په زاریو دا مکان را باندې ګران دی
«ملخه» چې د «بري» یې تر آسمانه پورته رسیږي
یادګار د خپلواکۍ مې دی «پغمان» را باندې ګران دی
مغرور دښمن یې څوځلې مات کړ په مـــېړانه
«پنجشیر» راباندې ګران دی او «پروان» راباندې ګران دی
دښمن چې ورغلی ژوندی نه دی تر ې راغلی
سرلوړی «کاپیسا» مغرور «بامیان» راباندې ګران دی
د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې ترسپارې
«سالنګ» را باندې ګران دی او «خنجان» راباندې ګران دی
د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قطارونه
«دوشي» «پلخمري» ده، که «بغلان» راباندې ګران دی
«کندز» رښتیا کندیس دی که د دښمن ته د مرګ کنده
چې نغري د سمنان هغه «آبدان» راباندې ګران دی
لاله ونو د سرو وینو د شهیدیې په ځلا دی
چې داسې وینه لال کړي «بدخشان» راباندې ګران دی
د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» راباندې ګران دی

«سرپټ» بازاري ورانشو خو دښمن تري سرپټ نشو
چې روس پکښې قاش، «قاش دي» تاشقرغان راباندې ګران دی

د کور د ښمن سرونه یې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان یې له بچونه «سمنګان» راباندې ګران دی

هر څومره که روسان وربانديې بلوسې، سروي نشي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» راباندې ګران دی

چې ساتي خپل ویاړونه، د پردو له یرغلونو
«فاریاب» راباندې ګران دی او «جوزجان» راباندې ګران دی

«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر یو د ک د افغار دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې ګران دی

چې کندې یې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې ګران دی او «لامان» راباندې ګران دی

لوی وات په رڼا ورځ کښې سره دښمن تر سور تنور کړي
دښمن تري میدان نه شي وړلی، «میدان» راباندې ګران دی

له اوره یې کړې وړ ډکې، پر دښمن خپلې توپکې
«ونخې»، «خوات»، «تنګی»، «شینز»، «زنخان» راباندې ګران دی

«غزني» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی
هر یو قوي سنګر د قهرمان راباندې ګران دی

ketabton.com - The Digital Library

زړګونه رستمان دي رالوی شوي په زانګو کښې
«زابل» ستا هر زوی، هر قهرمان راباندې ګران دی

روږګار چې پکښې تل په مینتون دی د دښمنو
پرې ویاړم، پرې نازېږمه «روزګان» راباندې ګران دی

«قندهار» ستا د قندو زړه خښلي دي روسانو
«زوړ ښار» دې، زوړ سنګر دی، د ایمان راباندې ګران دی

«هیلمند» د ملي هیلو او ملي پوځ «لښکرګاه» دی
که «ګرشک» دی، که «نیمروز» دی، که «سیستان» راباندې ګران دی

«فراه» کښې د پردیو د فرحت لارې بندېږي
«شینډنډ» چې پکښې روس دی سرګردان راباندې ګران دی

نازېږم د «هرات» له قهرمانو توریالیو
دښمن ترې چې وړنګی امان راباندې ګران دی

چې هر تېری شنډېږي، یکې هر زور او به کېږي
وطن د مېړنو افغانستان راباندې ګران دی

الحاد او کمونیزم یې خپلې ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان راباندې ګران دی

چې ټول سنګر سنګر دی او سرخرویه دی په ویښو
وطن د ننګ، غیرت او د ایمان راباندې ګران دی

ketabton.com - The Digital Library

چا ویل اچې وطن وران دی او ورانو بړخه خوندي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې زاو بچه، زوړ او ووړ او ځوان یې تول جهاد کړي
دا زملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی
په نره یې سر داڅ کړ او په نره دښمن ولي
«شهید» را باندې ګران دی، «غازي»، ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الوتکو او ټینکو کښې
د حق د مړد کیو توند باران را باندې ګران دی
دا سره خونړۍ وړځ یې نور پر ستر ګو لیدی نشم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل وم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوبنونه تریخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تا هره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

ترور شعر

د حالاتو په ډُرشل کښې مې ټیارانو
ن دا شعر زماني هسې ترور دی. ۱۳۶۴/۵/۱

ketabton.com - The Digital Library

يوليك

ديو بېل اشنا په نوم

فلك څنګه مهربان شو نه پوهېږم ؟

چې د بېل اشنا له ياده بيا خبرېږم ؟

نوې کېن يې نوې مهر کښي دي نغښتې؟

کړ ښتيا يې نن د ناز غېږې ته لوېږم!

ما ويل د واړه به ترمرګه سره مله وو

چې هم بېل يو هم ژوندي يمه شرمېږم

شکر دا دي چې د ليك لاره شوه خلاصه

خپل ليکونه را ليږه خپل به درليږم!

هيوادې ياران وو څنګه؟ حال يې څه وي؟

له هېچا نه خبر نه يمه څوروېږم!

د ژوندون د سختو لارو په سفر کښي

څه به کېږي، څه به کېږي، څه به کېږم؟

او ښکو ژاړئ چې له سترګو را جلا شوئ

نما کال د بېلتون وشو لا خندېږم!

۱۳۶۲/۶/۱۹ پېښور

ketabton.com - The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

+++

داد غوایه له بغاوته په وطن جوړې غلبلې شوې
د سرو روسانو له وحشته بلې په هره خوا لنبې شوې
د کمونیزم په لعنته ټولې دېرې هوادېرې شوې
ورکه د نیاو او عدل پته چې سرې لښکرې راخورې شوې
په وطن کې چور او تالان دی
وهي بې سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

+++

سرې خواره پرې راخواره دی جنت نظیر وطن ورانېږي

ketabton.com - The Digital Library

هره خوا پلې دي، سپاره دي   خرسان په وینو نه مړېږي
وطنداران خواره واره دي   هره خوا کښې دي بارېږي
پاتې پراته په تناره دي   نمرودي اور دی پرې بلېږي
په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګیرو ویو آوازونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

* * *

د کور پر ځای یې نصیب ګورشو   د کمونستو په وعدو کښې
هر چا تر خپل وطن سورا وړ شو   وسول د ظلم په لمبو کښې
وحشت په هره خوا کښې خورشو   آرام شو ورك کلیو ښارو کښې
له ورانې ځالې پورته شور شو   آورو په تنو غلبلو کښې؛
«دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په مونږ اورونه!»
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

* * *

خو پاڅېدلي شاڅلیان دي   په کامیابۍ مو اعتماد دی

ketabton.com - The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي آزاده وني موهيواد دی
په غزا بوخت موچې غازيان دي آخر راتلونکی عدل وداد دی
په وينو رنګ موشهيدان دي د سرخرويي د زيري ياد دی

د سبا ستوري مو روښان دي
«رفيع» اهن کړ دي غمونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هر يو کورکښې دي ويرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ، ش

د ننګ تاريخ

ستا پر مخ چې را خورې شوې د شهيد د وينو پرخې
سرخرويي دې کړه حاصله، ای د لوی هوعزونو پښې!
کتيبه ده د مېړانې، د شهيد په وينو ليک ده
ترابده ژوندۍ ساته، دا د ننګ د تاريخ کښې

۱۳۶۲ پېښور منظورعام پرديس

ketabton.com - The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلې چې به غاټولو سرې کولې
هغه دښتې په سرو وینو باندې سرې شوې
چې درنې وې، چې تودې وې، تاليدلې
هسا دېرې اوس سرترپايه هډېرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مولې
ځوانيمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت ترکومې تېر شول
رانه لوټ مو ملي پانګې او پاسرې شوې
اوښکې ورکې شوې د وينو په سيلاب کښې
په سرو وينو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

ketabton.com - The Digital Library

د نیل پر غاړه
(بکرنش النیل)

نه د نیل پر غاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی !
ورو - ورو اخلي قدمونه !
د هدف په لوري یون دی !
دا روان دی له پرونه
د سبا غېږې ته رسي !

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپې - چوپې یې څپې دي
خو په تنتو اشاره کښي
راته سپېړي ډېر رازونه
کوي ټېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

ketabton.com - The Digital Library

راته سپېره تاریخونه

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!
رایادېږي هغه ورځې!
چې د نیل چوپو څپو به
تېرولې د نیل ناوې
او حسینې به نغرلې
دا د نیل غوښتنه نه وه
دا هوس د ها پاچاؤ
چې به نجونې خوښولې، غرقولې
د وحشي شهوت تسکین به پرې کولو

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!
څپې چوپې -چوپې درومي
اشارو کښې راته وايي:
"څه شول هغه هوسونه؟
بې ځلیه شهوتونه؟
زه شاهد یم!

ketabton.com - The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا په امن اوسیدلې
نه چا ماته راوستلې !
نه اوبو کښې دوبیدلې ! »

***

نه د نیل په غاړه ناست یم
زمانه وهي څرخونه
راته ښکاري تېر قلمونه ؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وایي
کړي چپه - چپه حکمونه
په تږلو - په وږلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي ، نه مرېږي !

***

نه د نیل په غاړه ناست یم !
نیل روان لکه پرون دی

ketabton.com - The Digital Library

او په یون کښې راته وایي:

« ها فرعون د لته ګوره ؟

ها خدایي مقام یې کوم دی ؟

زما عنبره کښې زبون دی !

غور څولی ما دی بېرته

دی عبرت د تاریخونو!

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم

پر ژاړه قلم کښې ګورم

مصر ډک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ - منځ کښې

بنا بستر یوسف خرڅیږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي یې له لاسه

غواړي دا شکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم !

ketabton.com - The Digital Library

قلم څرنګ خوږي راتاوېږي!
ښایسته یوسف ښکارېږي!
غلامي یې شاتړ کړې
د شاهي پر پالنګ ناست دی
او د نیاګ دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښتنه
ورور په ورور باندې نازېږي!

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم!
راته کړي حکایتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وایي:
ډېر زوږ کېږي دي مالیدلي
چې زما پېښوته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کاڼو دوړېدلي؛

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم
او د نیل له حاله وایم؛

ketabton.com - The Digital Library

فرعونان تل نسکوربږي
حق باطل باندې برېږي
زور زیاتی نه پاتې کېږي
بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقیږي!

***

نو:
نه د نیل پرغاړه ناست یم
په دا اړ منه لهجه وایم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکیلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
نور راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانیږئ!
او د مرګ په رود نیل به ورګډیږئ!
دا به کېږي، دا به کېږي
کرحیه او که خوښیږئ!

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم!

ketabton.com - The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:
د افغان اولس د قهر رود نیل بر
غرقوي د تزاري فرعون لښکري
دا آزاد وطن به بېرته آزاد بڼي
د افغان مؤمن اولس به
خپلې خوښې ته رسېږي
د هدف رڼه منزل ته
به سمېږي هسکه غاړه!
زه د نیل پر غاړه ناست یم
نیل روان دی
نیل روان دی
ورو - ورو اخلي قدمونه!

۹/ ۹/ ۱۳۶۵

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصر ، قاهره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیل پر غاړه

ketabton.com - The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې توېږې مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مينې ګلستان ته؟
نه يوازې ګل په سوي ، بلبل په سوي شو
يوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته
د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حيرانېږم د شلم قرن انسان ته
ميته نښته ، مينې سرې دي په سرو وينو
ته لا اوس هم انسان وايې دې حيوان ته؟
يو وېښتمې پيرېد ته چې را برېږي
څوک به پاتې وي چې وېې غواړې ځان ته؟

۱۳٦۲/۸/۸

پېښور

ketabton.com - The Digital Library

د چرنینکو د مړ کېدو په ارتباط څو قطعې :

خرس مرکي

خرس مرکي ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان يې سر په سر مرې کال په کال مرې
عجیبه ده تول زړه چاودي ځي له تخته
د افغان د ارادې په پاخه ډال مرې

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو : « یو » کله يې « بل » مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې يې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

ketabton.com - The Digital Library

زوریـن

چرینکو ؤ اندروپف ګورته لیږ بږلی
اقتدار د کی جي، بي بي ؤ رټـــلی
خو زوریـن پي لکـه مږه رانسکور کړ
ګوربه چف لکه ګوربه ؤ ورتـه غـــلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

***

بریژنف یې چې مـردار شو کار یې زار شو
اندروپف یې له یوپف سره ګوزار شو
چرینکو که هرڅو وچربده وخت تېرؤ
ګوربه چوف یو چوپ پرې وکړ په قـرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

ketabton.com - The Digital Library

امتحان

که هرځو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستا هم هدا شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
اوس چې ما ته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کږ ته مې د امن بیړه باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره دړومي
د بمونو د باران قصه اوږده شوه

د بینو نویه! د سره سحر په لوري
غرق خون دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه آشنا وصال به مې لا خوږ وي
که هرځو مې د هجران قصه اوږده شوه

او رپې پوزې کړ د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

ketabton.com - The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه؛

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خوږ غږ تر به راتلل څوك
په حضور به دې دا هسې ژړېدل څوك
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
گنې نه څوك، دې لوی ځای ته رسېدل څوك؟
هغه دردچې تا درلود ما سره هم شته
ښکېلاك يو دی، گنې روس څوك دی، مغل څوك؟
بیا نا اهله خپل له بله سره مل شو
گنې منځ د افغان څوك وه اوبل څوك؟
د نفاق دردچې تا لیدلا دوا نه دی
ځکه زه څوك یم او ځوان پاتې کېدل څوك؟
ته ترې لاړې جانکوړې، زه اکوړې ته
که بخت بد نه وي نو مونږ څوك وو او تلل څوك؟
ستا له لاسه اوس زما لاس تر رسېږي
پر دې شان دې کړي د تلك توره تړل څوك

ketabton.com - The Digital Library

تا پخپله اجازه رفیع تر ورکــــړه
کښته نه څوك، دې مقام ته راختل څوك؟

۱۳۶۳/۱/۲۱

مقابـــله

په ننګ، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې دافغان مقابلــه ده
یو لوړ تر دي تاسکوته، الوتکې او بمونه
بل خواته دارادې او د ایمان مقابــله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

تښې غاټول

په وطن کښې اوس ـ اوس هم لاله غوړیږي
خو له لاسه د وحشت ژر تښې کیږي
لا یې داغ د سوي زړه سنبول لی نــه وي
چې په غېږه د بیدیا کښې وریږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

ketabton.com - The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان
ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۲/۱۱/۱۳۶۳

پیښور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۸/۱۰/۱۳۶۳

---

* فردوس په پېښور کښې د یوې سینما نوم دی .

ketabton.com - The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه :

منظوم لیک

یاره څه به درته کښمه ، په څه باب کښم ؟
زه به تا وته د هجر کوم عذاب کښم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بیتاب کړم
نو به څنګه دا بیان په آب و تاب کښم ؟
د دوستانو دښمني درته بیان کړم ؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښم ؟
له هر لوري مې زړه خوږېږي حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښم ؟
نه وُم پوه نه به هیواد ، نه هیواد وال وي
«چې به دا دغم بېلتون په پنجاب کښم» ؟

پنجاب ، دریل سیون

۱۳۶۶/۸/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په وېر کښې ؛

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات يې سومنات* کړ
د منات، لات او عزیٰ** ورور يې ميرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنګ ته
د هغه فاتح گنبد په بمو مات کړ

١٣٦٣/١٢/٢١

درونده غم

یو څلوېښت کلونه د ژوندون را باندې تېر شول
ټول په غمو تېر شول، ورځ په ورځ غمونه ډېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلی شو
دا داسې درونده غم و چې پرې تېر غمونه هېر شول

١٣٦٤/٩/٣٠

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی .

** لات، منات او عزیٰ د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بُتان دي .

ketabton.com - The Digital Library

دښمن

په خوله یې سوله ده، په زړه کښې یې د سر دښمن دی
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دی
بشر- بشر وايي جهان یې ټول له شره پاک دی
بشر یې سره کړی رښتیا چې د بشر دښمن دی
مخ ترې تندر راولي دا د ښکلا لوټماران
هغوی چې غواړي سور سحر د ګلتدملر دښمن دی
د کمونیزم د رژیم، رژیم دی ویښ خوړل
دا رژیمونه انسانیت ته سراسر دښمن دی
که کمونیزم ګوری ورشئ د خیبر نه هاخوا
هم د حیوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دی

۱۳۶۲/۱۱/۲۸

ketabton.com - The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو د یو ځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

غول وطن مې يې شو دیاره کړ په چين
بيا يې تخم پکې وکاره د مين
ما يې هم مبلغ لکه ميږې قرباني کړې
ګوندې څه يې شي ادا د دوستۍ دين

۱۳۶۴/۲/۳۰

پښين

پر ليبيا تيري

ظلم دی یو ، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ ، په فلسطين ، یا په لبنان کېږي
ښکېلاک : سور ، تور ، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تيري تيري دی په ليبيا ، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

ketabton.com - The Digital Library

د مینې بقاء

دا د نیا ټوله زما شي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته ځېل شې ، بیا نو څله دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کاروونه په بل پړ شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ؛ چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي په نفسونو که امي که ملا وینم

زړه پرېشانه پرېشانی کړي ، ستا په مینه یې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړي ، ټولېده مې د ساوینم

لاس مې پرېږده د زړه سره ، ستا د زړه د سزد پاسه
چې دې زړه مره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که را نه ټول دی ، ټول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع څکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳٦۲/۹/۲۵

ketabton.com - The Digital Library

يو هدف

چې د باران يوه رېښه او ښکه يې ترخولې نه رسيږي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
نو چې - نو چې نړه بر راټول کړم کړاوو ټول شي يو ځل
دغه بې نظمه تنظيمونه يو هدف د پاره

۱۳٦۳/۹/۲۸

د روس ښځه

د افغان د يوراښيمو د نره دوك وو
چې راپورته شو په کيف کښې له ښځه نه
دا نمرود کله حضمېږي، ښکاري دا سې
چې روسيه به کاندي ورکه له نړۍ نه

۱۳٦۵/۲/۱۰

نوې سا

زما نارام زړګی له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ماشوم چې بې له موره په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګردونه مې راغجه د سترګو
لېچن به څنګه بې له دې پستو رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څوی آشنا
پر دې بسترې چې وغزیږي په عمرو ویده شي

رقیبه عزم یې یوه نوې غوندې سا اخلي
ستړی که هر څو په درنو- درنو خوبو ویده شي

د خیال دنیا یې د عمرو- عمرو زنګونه اخلي
چې د غزل پر رنګین تال کښې په جونو ویده شي

١٣٦٢/١٢/٢٢

ketabton.com - The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه پرغوږ و واوره آشنا
د سر غوږ ونه کله کله سرسري اوري
ما معنوي ماته ورکړې خپل ما دي د ښمن تر
خلک به محض د میدان لري بري اوري

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې ورو کی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځاییدی شي پکښې
هر یو ظالم ته د نفرت مینه ده
هر یو جابر تلعین کېدی شي پکښې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

ketabton.com - The Digital Library

د بهار په لوری

د زړګي ستني مې کړې شولې د يار په لوري
د يار په لوري د اشنا ځوندې ديار په لوري
د ننګ او ننګ ولتن وپښته هو مره زړي د آشنا
خپل قدمونه چستو د افتخار په لـــــوري
د حق قصه راته اوږده شوه د منصور تر دره
ځکه بې داره ور روان يمه د دار په لوري
زه باوري يم چې سيلۍ به مدام نه لګېږي
داخزانونه به مې دروي د بهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

يوه لنډۍ

پسرلی بيا په وطن راغی
ګلان راځي خو شهيدان خاورو ته ځينه

۱۳۶۲/۱۲/۲

ketabton.com - The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده
خو زمونږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یورش وکاندې په خلکو اعلان مارش کا
جومات «رنګ» کړي په راډیو کښې وايي «رنګ» شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه ښه بېلتون دی تر وصلته لاخو بلت لري
هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصور یم د خدای نصر مې ملګري دی
دار ته چې مې بوزې راته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

ketabton.com - The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګیالو دی
چې نه ډار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخر چې وي د روس له افتخاره

۱۳۶۵/۳/۱۰

نوبنار، د موټر یون

O

یار مې مار شو له ښاماره سره مل شو
له بې سره استعماره سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعماره سره مل شو

۱۳۶۵/۳/۱۰

اکوړه، د موټر یون

ketabton.com - The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اون خره بدلېږي کته یې یوه ده
نو د سنګبلاك په سره سنګبلاك دی بدل شوی
د پرون او د نن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټریون

ولایت

پرون ورور ؤ د ببرك خوبن یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخــــوته
چې الهام ورته رادرومي له مسکوه
اوس اګاه شوم دولي له ولایتــــه

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټك، د موټریون

ketabton.com - The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پښواېې سرې جامې وې
ماویل دا یې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازیږي
ښکاري داسې چې رشته یې پښوانه ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اټک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار زمکې ته نه ځي
نجیب راولي او لرې کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک ؛ د موټریون

ketabton.com - The Digital Library

ابدي مینه

مسخره مې کړلې نوري یــــــاراني
چې مې وویې ستا د مینې تــــــــراني
ابدي مې کړه وطنه د ستا مینـــــــــــه
زما غزنشي وژلې زمـــــــــاني

۱۳٦٤/۳/۲۳

کوټه

هیــواده!

که ګــرانه ګــرانـه! ګرانه هیـــواده
فارغ مې مه کړې د استا له یـــاده
یم راوتــــلی د دې له پـــاره
چې دې آزاد کــړم له اســـتبداده

۱۳٦٥/۳/۱٦

پنجاب، ګجرات، دریل یون

ketabton.com - The Digital Library

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یوه لحظه غافلېدل
لوی جرم یې کښې چې څوك قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په تال باندې زنګل دي
معنوی ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول داد سترګو په تکر کښې
په سحر کښې نه سنګارېږي، په غمزه کښې یې نه وینم
چې لېدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

ketabton.com - The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کوروته ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زیارکښانو
چې سرونه غوځوي د ماشومانو
چې وژل کاندي ، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو

دغه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونیزم ، په روسانو

حرارتونه

له مونږ ګان ، وړي ځرخوي پر خپل غرځونو
راکوي ، بم ، ورانوي مو پرې کورونه
دا دوستي ده ؟ دا وروري ؟ برابري ده ؟
چې بدل شي پر دې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

ketabton.com - The Digital Library

د پژواک پژواک

چې مېږ په ملي واک، په ملي ځواک دی
چې دښمن د هر ښکېلاک، د هر زبېښاک دی
که هر څو تري لرې ځي بیا را نغبرګېږي
د اولس غوښن خلاصوي داسې پژواک دی

۱۳۶۵/۲/۲۸

آسیا

په افغان او په لبنان کښې کربلا ده
په ایران عراق ښار له لوبلا ده
د انسان د ګګرو داني دل کېږي
آسیا ځکه سرګردانه ده، آسیا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بیا کښېښول د بابا په قدمونو
یوسف پاچا د حُسن دی د ناز په نیلي سپور دی
په مخ کښې یې ښکاریږي زلیخا په قدمونو
كتهول د ګدايۍ يې پټوګي شړې خودۍ خوښړې
مجنون ښکاري چې پروت دی د لیلا په قدمونو
تا نه یې قرباني د امامانو کړه دنیا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

یو هدف ته مو وحدت ؤ اتحاد شو
اتحاد د اختلاف پلوري درومي
هئ افسوس دی طلایي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د ائتلاف پلوري درومي

۱۳۶۵/۴/۵

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English